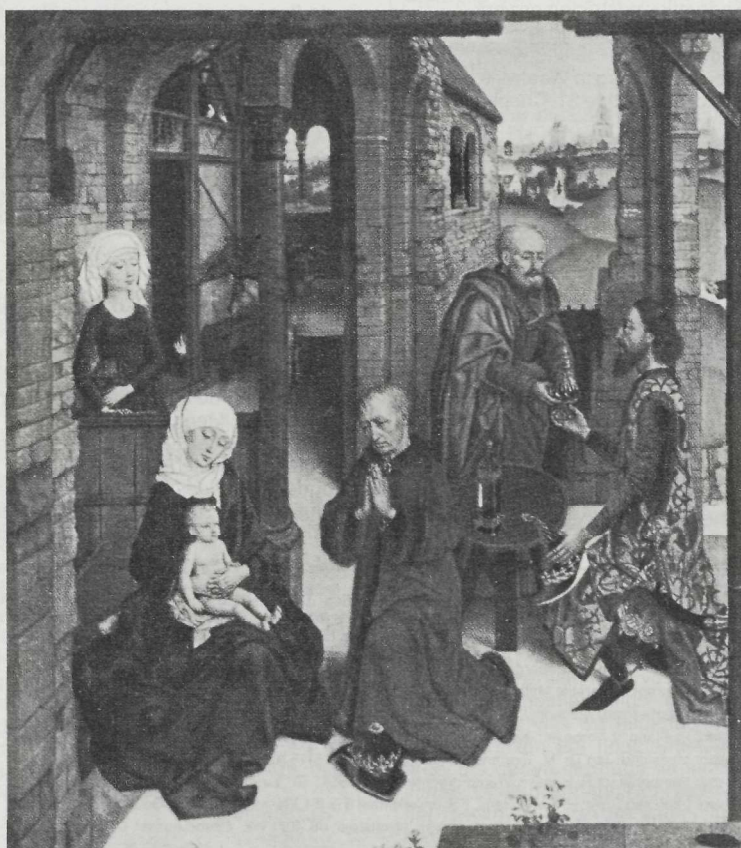

34e jaargang afl. 4
Kerstmis 1987

Uitgave van de Stichting De Gildetrom als voortzetting van het tijdschrift „De Gildetrom”
voorheen uitgegeven door de Bond van Schuttersgilden „Het Kwartier van Oirschot”.

Driekoningen, door Dirk Bouts (rond 1450)

AGENDA 1988

15 mei	Kringdag Land van Cuijk te Maashees bij gilde St. Joris en Antonius
29 mei	Kringdag Kwartier van Oirschot te Oirschot bij Gilde O. Lieve Vrouwe Broederschap
29 mei	Kringdag Peelland te Mierlo-Hout bij gilde St. Antonius Abt.
5 juni	Kringdag Kempenland te Riethoven bij gilde St. Anna
26 juni	Federatiewedstrijd trom en vendel te Oirschot
3 juli	Kleine kringdag te Berlicum bij St. Joris
3 juli	Kringdag Baronie en Markiezaat te Rijsbergen bij gilde St. Joris
21 aug.	Kringdag Maasland te Heeswijk bij gilde St. Willibrordus
21 aug.	Vrij gildefeest te Ravenstein bij gilde St. Barbara
21 aug.	Vrij gildefeest te Vessem bij gilde St. Lambertus
28 aug.	Federatiewedstrijden geweer.
11 sept.	Liefdadigheidsfestijn te Middelbeers
11 sept.	Kleine kringdag te Waalwijk-Besoyen bij gilde St. Crispijn en Crispinianus
11 sept.	Vrij gildefeest te Aarle-Rixtel bij gilde O. L. Vrouw

VAN DE REDACTIE

Alle copy voor het volgend nummer dient voor 1 februari 1988 bij een van de correspondenten bezorgd te zijn.

ALGEMEEN

Wijziging abonnementsgeld van "De Gildetrom"

Sinds 1980 heeft er geen verhoging van het abonnementsgeld plaats gehad. Het blad was toen gemiddeld 76 bladzijden per jaargang.

De laatste vijf jaren is ons blad aanzienlijk uitgebreid naar minstens 100 bladzijden per jaargang en daarom kan dat lage abonnementsgeld niet langer gehandhaafd blijven.

Per 1 januari 1988 zal nu aan de aangesloten gilden f 7,50 in rekening worden gebracht (exclusief verzendkosten); per bladzijde gerekend kost het blad nu nog minder dan in 1980.

De particuliere abonnementen komen op f 15,- per jaargang (inclusief porto-kosten). Deze aanpassing is noodzakelijk i.v.m. met de steeds hoger wordende verzendkosten.

Europese Gemeenschap van de historische Schuttersgilden

"De Gildebode" van aug. 1987 maakt melding van een bericht over deze gemeenschap: "De taak om de Scandinavische gilden en Engeland nauwer bij de werking van de E.G.S. te betrekken werd toevertrouwd aan Marc de Schrijver." In mei en augustus bezocht hij resp. Zweedse en Deense gilden. Te Aalborg werd op de koningsvogel geschoten met een geweer. Daar waren verschillende Sint-Knudsgilden aanwezig, ook twee uit Zweden. Marc, als ere-gast, mocht daar het eerste schot lossen. Hier was veel belangstelling voor de Europese organisatie en er is een basis voor samenwerking gelegd.

J.T.

Het grote Europese koningschieten in Lippstadt

is een ware belevenis geweest. Het koningschieten is zeer spannend verlopen en op zondag 13 september was de optocht die geen einde kreeg. Van de hele Europese Gemeenschap van Schuttersgilden waren de gilden gekomen. Het was een echte EUROPESE zaak waar de grenzen totaal wegvielen, en de goede broederschap onder elkaar de overhand had op grote schaal, dat bleek uit de preek van de bisschop in de grote schuttershal. Daar werd gesproken over de

„DE GILDETRON” driemaandelijkse tijdschrift, uitgave van de Stichting „De Gildetrom”, in welke Stichting samenwerken de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, met haar Kringen: Het Kwartier van Oirschot, Peelland, Kempenland, Maasland, Het Land van Cuijk, Baronie en Markiezaat.

Hoofdredacteur: Drs. W. H. Th. Knippenberg, Socrateslaan 115, 5216 CT 's-Hertogenbosch, tel. 073-133993.

Redacteuren: voor Noordbr. Federatie: Math. E. M. v. d. Voort, Valklaan 6, 5613 EC Eindhoven, tel. 040-438521

voor Kwartier van Oirschot: J. A. Abrahams, Vrijthof 9, 5081 CA Hilvarenbeek, tel. 04255-2384

voor Peelland: J. Verheijen, Kampstraat 52B, 5712 CN Someren, tel. 04937-3618

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, 5175 AL Loon op Zand, tel. 4166-1516

voor Kempenland: R. Haasse, Wapendragerstraat 40, 5641 GT Eindhoven, tel. 040-811527

voor Land van Cuijk: H. Christiaans, Koperwiekstraat 8, 5451 XN Mill, tel. 08859-3439

voor Baronie en Markiezaat: A. G. Boot, Van 't Hoffstraat 86, 4871 WE Etten-Leur, tel. 01608-13270

Administratie: P. J. v. d. Heyden, Willibrordstraat 12, 5091 CD Middelbeers.

Betalingen: Rabobank, rekeningno.: 13.45.08.874, t.g.v. Stichting De Gildetrom.

(Girorekening van deze bank: 11.05.085).

Particuliere abonnementen: f 15,- per jaar, franco huis.

Bronvermelding: Artikelen en berichten uit dit tijdschrift mogen worden overgenomen mits „De Gildetrom” wordt vermeld, tenzij bij het artikel of bericht uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Gedrukt bij offsetdrukkerij Harry Bek & Zn B.V. Veghel.

christelijke waarde van de gilden en Schützen in het oude avonddland van Europa.

Zaterdagavond 12 september was er een verrassing voor de Nederlandse delegatie. Uit handen van Prins Otto van Habsburg, Grootmeester van de Orde van St. Sebastiaan in Europa, ontvingen Cor Setz, Jan Toorians en Piet van der Heijden, (resp. uit Riethoven, Loonopzand en Middelbeers) het gouden verdienstenkruis van de Orde, dat uitgegeven is onder het devies: "Voor God, voor Europa's christelijke eenheid"; voor de zinvolle eenheid van Europa als christelijk vaderland van alle Europese volkeren. Op het kruis komen de 12 sterren van de E.E.G. landen voor, en het oude stadszegel van de stad van Karel de Grote, Aken.

J.T.

Gilden bij opening Staten-Generaal

Op dinsdag 15 september was een deputatie van Noordbrabantse gilden aanwezig in Den Haag, teneinde op uitnodiging een deel van de burgerafzetting van de route van de koninklijke stoet op deze "Prinsjesdag" voor hun rekening te nemen.

In twee toerbussen "bijeengegaard" uit de kringen, kwamen ze samen in het Haagse Provinciehuis, waar na de verwelkoming door een gedeputeerde der Provinciale Staten, en na nuttigen van een "Haags Bakkie" de stoet werd geformeerd.

Behalve de gilden waren uit Brabant enige volksdansgroepen uit de regio Helmond aanwezig, zodat het een fleurige stoet was die zich op weg begaf naar de Korte Vijverberg waar de afzetting verzorgd moest worden.

Het had heel wat voeten in aarde voordat alles op de juiste plaats stond, gildebroeders om en om met leden van de dansgroep, halve meter tussenruimte, tenen aan de trottoirband. Menig gekruide opmerking, zo bekend van gildebroeders, werd de militair-commandant toegevoegd. Na afloop trok de stoet - opmerkelijk was het dat zonder enige repetitie, kennelijk drijvend op routine bij gildefeesten opgedaan, hierbij alles perfect verliep - naar het Provinciehuis waar de koffiemaaltijd goed werd gewaardeerd.

In de aula gaf Jan van Dooren van het Sint-Catharinagilde Strijp (Eindhoven) een demonstratie acrobatisch vendelen die hem, ondanks zijn 70 plus leeftijd, nog steeds goed afgaat.

De Brabantse gilden hebben zich op deze dag goed gemanifesteerd.

Reinier Haase.

Landjuweel Soest 1987 Een uniek evenement

Het landjuweel Soest 1987 is een uniek evenement geworden. De gemeente Soest heeft 17 dagen lang genoten van de talrijke programmaonderdelen, die op en rond het feestterrein De Blaak hebben plaats gevonden.

De **vendelwedstrijden in Lippstadt** zijn als volgt verlopen:

Seniorengroepen:

1. Beek Ubbergen (Gld) 50 p. 1ste prijs.
2. St. Anthonius **Stiphout** 47¼ p. 2de prijs
3. St. Anthonius **Gemert** (NB) 46¾ p.
4. St. Hubertus Sande (DLD) 45¾ p.
5. St. Willibrord, **Heeswijk** (NB) 45½ p.
6. Gijsbr. v. Amstel Doornenburg (Gld) 44 p.
7. St. Achatius Senne (Dld) 40 p.

Federatie-Nieuws

Het landjuweel Soest bestond uit vele hoogtepunten, waarbij de gildedag van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden op zondag 6 september wel het absolute hoogtepunt was, zeker in een plaats gelegen buiten de provincie Noord-Brabant.

Op vrijdagochtend 21 augustus vond de spectaculaire opening plaats in de historische kerkebuurt van Soest. De commissaris van de koningin in de provincie Utrecht, jhr. mr. P. A. C. Beelaerts van Blokland, was per helikopter naar Soest gekomen, om met saluutschoten het landjuweel Soest 1987 officieel te openen. Dit gebeurde nadat de ouderman van het Groot Gaesbeker gilde, de heer W. Schimmel, de tekst had voorgelezen van een perkamente rol, die voor mariniers vanaf de buitenkant van de toren naar beneden was gebracht. Deze opening werd ook bijgewoond door de voorzitter van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, de heer E. van Bouwdijk Bastiaanse.

Diezelfde avond vond de openingsavond plaats waaraan naast het gilde tal van Soester verenigingen en artiesten, als ook internationale dansgroepen deelnamen, zo'n 500 medewerkers in totaal. Deze avond werd bijgewoond door 1200 bezoekers, waaronder de apostolisch nuntius mgr. Cassidy.

In het eerste weekend waren de historische optocht en het internationaal folkloristisch dansfestival de voornaamste activiteiten, die vele tienduizenden Soesters en niet-Soesters op de been brachten.

In het laatste weekend van augustus stond het Groot Gaesbeeker gilde centraal. Op zondag 30 augustus was de gildedag met het jaarlijkse koningschieten het hoogtepunt. Ruim 140 gildebroeders deden mee aan de strijd om dit koningschap. Uiteindelijk was Nol Hagen de schutter, die het laatste stuk van de vogel naar beneden liet komen. Hij werd op gepaste wijze gehuldigd, waarin ook zijn vrouw als koningin mocht delen.

Ook in de week wisten een groot aantal activiteiten een overweldigende belangstelling te behalen, zoals de speciale ouderenmiddag, de zangkorenavond (hieraan namen 14 koren deel), de muziekavond, de teeravond van het gilde, het concours hippique, honden-, paarden en fokveeshows en vele andere activiteiten.

Aan landjuweel-gildedag doen 96 gilden mee

Vanuit Brabant kwamen op zondag 6 september 96 gilden naar Soest om deel te nemen aan de gildedag. Maandenlang hadden de verschillende federatiecommissies zich voorbereid op deze gildedag.

Om 9.30 uur namen zo'n 2000 gildebroeders, gildezusters, genodigden, en vele belangstellenden deel aan de plechtige eucharistieviering, die werd gecelebreerd door kardinaal Simonis (elders in de Gildetrom vindt u zijn preek afgedrukt), geassisteerd door de pastores Van Oers, gildepastoor

speciaal voor deze gildedag was opgesteld, werd gewonnen door het O.L. Vrouwe Gilde uit Aarle-Rixtel. Zij zijn bijzonder trots op het uitgereikte en door het gemeentebestuur van Soest ter beschikking gestelde Landjuweel.

Om deze dag organisatorisch goed te kunnen laten verlopen waren meer dan 600 mensen op deze dag actief. Langs deze weg wil het comité Landjuweel Soest 1987 en het bestuur van het Groot Gaesbeeker Gilde danken voor de medewerking van de Brabanders aan het welslagen van deze dag. Gezien de vele positieve reacties mag gekonkludeerd worden dat het een zeer geslaagd

Kring Land van Cuijk, en Van der Beek, gildepastor Groot Gaesbeeker gilde. Het zangkoor St. Caecilia ondersteund door een koperkwartet verzorgde de gezangen in deze viering. De kazui-fels waren ter beschikking gesteld door het ridders-gilde St. Sebastiaan uit Eindhoven.

Na de gebruikelijke gezamenlijke broodmaaltijd en de door het gemeentebestuur aangeboden ere-wijn, startte exact op tijd de optocht, die uitmondde in een defilé langs de opgestelde ere-tribune, de indrukwekkende massale opmars en het slangen-defilé.

Nadat het Sint-Servatiusgilde tezamen met de harmonie St. Caecilia uit Lieshout het vendelconcerto hadden uitgevoerd, barstten de verschillende wedstrijden in al hun hevigheid los.

Over het ruim 10 ha. grote feestterrein waren de verschillende wedstrijdterreinen uitgezet, zoals schieten (in al zijn varianten), trommen, vendelen, paardrijden, en tentoonstelling.

Door de grote hoeveelheid wedstrijden en het verwerken van de vele juryrapporten, was de prijsuitreiking later dan gepland en vergde bovendien veel tijd. Hierdoor was het voor vele gilden niet mogelijk de gewonnen prijzen persoonlijk in ontvangst te nemen. Zij zijn inmiddels bezorgd.

Het algemeen klassement, waarvan het reglement

evenement is geworden.

Fotoboek

Van het Landjuweel Soest 1987 is inmiddels een fotoboek verschenen met ruim 250 foto's vordocld over 60 pagina's. Ruim de helft van het aantal pagina's in dit fotoboek zijn gewijd aan de gildedag op 6 september.

Voor informatie hierover kunt u zich wenden tot René van Hal,

secretaris van het Groot Gaesbeeker Gilde, Spinet 47, 3766 ZB Soest, tel. 02155-20573.

Toespraak van kardinaal Simonis

Het comité Landjuweel Soest 1987 en het bestuur van het Groot Gaesbeeker Gilde hebben er goed aan gedaan om dit grootse landjuweel ook te vieren met de Eucharistie.

Allereerst omdat het zondag is, de dag des Heren, waarvan het goddelijk gebod, één van de tien woorden van heil, zegt dat we die dag moeten heiligen.

En hoe heiligen we de zondag meer en beter dan door de tegenwoordigstelling van het offer van Christus, het grote moment van zijn liefde tot het uiterste toe.

Maar u doet er ook goed aan de Eucharistie te

vieren, omdat een oud vereiste van een te houden landjuweel luidt: dat behalve de gildewedstrijden in schieten, vendelen, trommen, enz. andere feestelijke evenementen plaats dienen te vinden, waardoor het landjuweel een feest wordt voor heel de bevolking.

Welnu, als er iets is dat een feest moet zijn, dan is het de Eucharistie, als geheim van Jezus' lijden, sterven en verrijzenis.

Als er iets is dat ons werkelijk samenbindt als broeders en zusters, dan is het de Eucharistie, als eredienst aan God in Jezus Christus. Mogen wij daarom in dit uur in Zijn Geest aanwezig zijn.

Broeders en zusters,

De gilden, heel het gildewezen, met name de schuttersgilden hebben sinds de middeleeuwen, een grote betekenis gehad voor de samenleving en de Kerk, voor beiden.

Want kerk en samenleving waren eeuwenlang verstrengeld. Omdat beiden gevoed werden door een bewust geloof in God.

De kerk was als draagster van dat geloof, als sacrament van Christus, zonder meer de ziel van de samenleving.

Christelijke deugden zoals broederschap, vriendschap en dienstbaarheid werden vanuit dat bewuste Godsgeloof beoefend en uitgedragen.

Men zocht elkaar op in kleinere verbanden om aan het christen-zijn en mens-zijn op inspirerende wijze gestalte te geven.

Vakbroeders stichtten gilden, waarin gezamenlijke belangen werden behartigd en waarin men gezamenlijk trachtte onderlinge noden te lenigen. Langs de weg van een interessante ontwikkeling ontstonden ook de schuttersgilden.

Eerst als gezelschappen van burgerlijke weerbaarheid, om bescherming te bieden tegen de vijand.

Later werden deze schuttersgilden gezelschappen van mensen, die elkaar vonden in het beoefenen van de schietkunst, maar waar ze tegelijkertijd broederschap en vriendschap vonden.

Wat zo verheugend is, dat is dat juist in onze tijd van saecularisering, van toenemende vervreemding tussen kerk en staat, tussen godsdienst en leven, het gildewezen, met name de schuttersgilden, weer volop bloeien. Dat is een ontzettend goede zaak, omdat ze broederschap, vriendschap en dienstbaarheid in hoge mate kunnen bevorderen.

En onze tijd van individualisering en privatisering heeft juist daaraan zo'n behoefte.

Waar het "ieder voor zich en God voor ons allen" steeds meer ingang lijkt te vinden - als er althans nog van een bewust Godsgeloof sprake is - dan moet alles toegejuicht worden wat egoïsme en egocentrisme doorbreekt.

De gezelschappen die hier vandaag bijeen zijn en die al of niet wedstrijd houden, leggen er getuigenis van af, dat er, God-dank nog zo iets als echte gemeenschapszin bestaat.

Laten wij er blij en dankbaar om zijn.

Er worden hier deze dagen wedstrijden gehouden. Tegen de achtergrond van de eerste lezing van deze zondag, kunnen we alleen maar hopen dat het liefdevolle wedstrijden mogen zijn.

Paulus houdt ons immers deze grondregel voor: "Zorg dat ge niemand iets schuldig zijt. Uw enige schuld blijve de onderlinge liefde... Bemin uw naaste als uzelf".

Aan wedstrijden is het nu eenmaal eigen, dat er

winnaars zijn en verliezers. Het lijkt er dus op, dat dit landjuweel voor de verliezers op een teleurstelling kan gaan uitlopen. Maar wanneer wij in broederschap, in vriendschap en dienstbaarheid met elkaar omgaan, dan hoeven er geen verliezers te zijn en kunnen wij allemaal "winnaars" zijn.

Want zo gaat dat in Gods wonderlijke economie.

Waar echte gemeenschapszin is, waar echte naastenliefde ons doen en laten bepaalt, daar zijn wij werkelijk broeders en zusters.

Daar zijn wij ook, als we een wedstrijd verliezen - voor God van gelijke waarde.

"Voor God!" broeders en zusters-

Van ouds geldt het devies van de gilden: "Voor God, Kerk en Vaderland"!

Meer dan een devies moge dit een doelstelling zijn van dit schuttersgildenfeestijn.

"Voor God!"

Wat een zegen wanneer mensen, die Zijn schepselen zijn, geheel en al van Hem afhankelijk, bewust voor Hem kiezen in eerbiedige dienstbaarheid.

Voor God, die de heilige gemeenschap vormt van Vader, Zoon en Geest. Een heilige gemeenschap, die haar uitstraling vindt in die gemeenschap van gelovigen die de kerk is en waarin Christus voortleeft.

Daarom ook: "Voor kerk".

Hoe belangrijk is het bewust te kiezen voor de ene heilige katholieke en apostolische kerk, door Christus gesticht op de rots die Petrus is. Zij is het lichaam van Christus, zij de kerk, is onze moeder, bij wie wij thuishoren, zij is ons "thuis".

"Voor kerk".

Dat is niet alleen kiezen voor Christus, maar ook voor onszelf, die gedoopt en gevormd zijn en daardoor de roeping en zending hebben ontvangen om Christus na te volgen en zijn liefde voor anderen waar te maken, door als Hij de minste te willen zijn.

Hoe aktueel is in deze het Evangelie van vandaag, waarin Jezus zo uitdrukkelijk over de kerk spreekt. En wel als de instantie van het uiteindelijk gezag over ons als gelovigen; een gezag waar wij in onze tijd dikwijls zoveel moeite mee hebben, maar dat volgens Jezus' eigen woorden voor God gelding heeft.

Want als er in de geloofsgemeenschap sprake is van zware zondigheid of onenigheid en men het onderling niet eens kan worden, dan draagt Jezus ons op: "Leg het dan voor aan de kerk. Wil iemand ook naar de kerk niet luisteren, beschouw hem dan als een heiden of tollenaar."

Ernstige woorden, waarvan wij de betekenis wellicht wat dieper in ons zouden moeten laten doordringen.

Tenslotte: "Voor Vaderland"! Want hoe kunnen wij Christen zijn, echte gemeenschapsmensen, als wij geen hart zouden hebben voor het land waar we geboren zijn, voor de mensen met wie wij samenleven, vooral voor hen die het moeilijk hebben en die onze naasten zijn.

Broeders en zusters, voor God, kerk en vaderland. Broederschap, vriendschap en dienstbaarheid.

Mogen dat de vruchten zijn van dit vreugdevolle en kleurrijke feestijn. Moge de Eucharistie, die wij nu vierden het onderpand zijn en de voedingsbron van waarachtig christen zijn.

Bijzonder kenmerk landjuweelmunt

In de aanloop naar en tijdens het landjuweel Soest

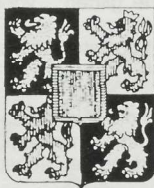
1987 zijn herdenkingsmunten, de zgn. Landjuweelmunt, verkocht. Deze landjuweelmunten waren verkrijgbaar in een messing, zilveren en gouden uitvoering.

Enkele messing en enkele zilveren munten hebben een bijzonder kenmerk. Hierdoor hebben deze een "speciale" waarde. Enkele munten zijn nl. niet in medailleslag doch in muntslag uitgevoerd. Dat wil zeggen dat de bovenkant van de voorkant van de munt aansluit aan de onderkant

van de afbeelding van de keerzijde.

Indien iemand in het bezit is van deze speciale uitvoering dan kan de messing munt worden ingewisseld tegen een zilveren, en de zilveren tegen een gouden.

De betrokken eigenaren kunnen contact opnemen met het secretariaat van het Groot Gaesbeeker gilde in Soest, de heer R. H. M. van Hal, Spinet 47, 3766 ZB Soest, telefoon 02155-20573, over de wijze waarop een inwisseling kan plaats vinden.

Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

Nieuwe telg.

Bij het secretariaat van de kring is een verzoek ontvangen voor aansluiting van een nieuw gilde en wel het gilde Sint Antonius Abt uit Liempde.

Het bestuur is hiermede ingenomen en zal op de najaarsvergadering die gehouden wordt te Hilvarenbeek op 17 november voorstellen dit gilde aan te nemen als lid.

Als wapen hanteert dit gilde de kruisboog op wip. Deken-schrijver van dit gilde is de gildebroeder Jos Beerens, Roderweg 4, 5298 AN Liempde.

Kringonderscheidingen.

Aan de volgende gildebroeders werd voor hun verdienste aan het gilde de kringonderscheiding uitgereikt:

H. P. Oerlemans en C. A. Vermelis beiden lid van gilde Sint Joris te Tilburg.

Oorkonden voor meer dan 50 jaren lid:

Bij het gilde Sint Lambertus in Vessem werden 10 oorkonden uitgereikt aan leden die meer dan 50 jaren lid waren van het gilde, dit waren de gildebroeders: Willem Roes, Harrie Swanen, Harrie van Riet, Jos van Aaken, Willem van Eeten, Jan van Riet, Maarten van Riet, Jac. Nouwens, Frans van de Heijden en Louis Ansems.

Een felicitatie zeker waard!

L. Schroot opnieuw koning van het gilde.

Tijdens het op 30 augustus gehouden koningschieten van het gilde Sint Dionysius Tilburg is de heer L. Schroot er in geslaagd opnieuw het

koningschap te behalen.

Voor de eerste keer werd het koningszilver in 1975 om de schouders van L. Schroot gehangen. Nu, 12 jaar later, ontving hij wederom de ere-tekenen behorende bij het koningschap.

Het koningschieten werd begeleid door de gilden Sint Joris en Sint Sebastiaan alsmede door het gilde Sint Dionysius uit Heyen.

Nog meer nieuwe koningen:

Gilde Onze Lieve Vrouw Broederschap Biest Houtakker: J. Abrahams.

Gilde Sint Sebastiaan Diessen: P. de Brouwer.

Gilde Onze Lieve Vrouw West-Middelbeers:

B. v. Roy.

Gilde Sancta Barbara Oirschot: H. v. d. Heuvel (voor de 2e maal).

Gilde Sint Ambrosius, Lage Mierde: Ad v. d. Wouw (voor 2e maal).

Gilde Sint Joris Diessen.

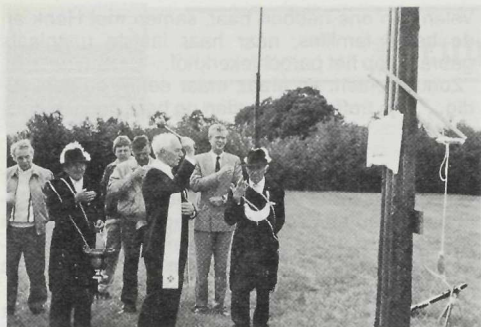
Opening nieuw schietterrein.

Op 29 september 1987 werd het nieuwe schietterrein in gebruik genomen. Om 2 uur riep de hoofdmans een hartelijk welkom toe aan alle aanwezigen, de geestelijk en wereldlijke overheid, alsmede afgevaardigden van het kringbestuur en de twee gastgilden Sint Brigida Netersel en Sint Catharina Moergestel waarmee reeds vele jaren een uitwisseling wordt gehouden.

De hoofdmans wijst er op dat het een historische dag voor het gilde is nu we over een eigen schietterrein kunnen beschikken. Er zijn verschillende besprekingen aan vooraf gegaan en het gilde is erg blij met deze oplossing die het gemeentebestuur heeft mogelijk gemaakt.

Vervolgens werd aan burgemeester Reinders gevraagd het terrein officieel te openen. Dit moest gebeuren door met de kruisboog op de wipvogel te schieten. Bij het tweede schot gelukte het de burgemeester de naam te onthullen die toen te voorschijn kwam: "Schuttersweide Sint Joris".

De burgemeester feliciteerde de gildebroeders

Pastoor Kraanen verricht de inzegening.

met dit mooie schietterrein en hij was verrast met de mooie aanleg daarvan. Hij sprak de hoop uit dat vele jeugdige mensen zich zullen aansluiten en hier komen schieten.

Daarna werd de gelegenheid gegeven aan de Z.E. Heer Pastoor om het terrein in te zegenen. Hierbij sprak hij het gebed uit: Laat de broederschap en dienstbaarheid door hier elkander gebroederlijk te ontmoeten bevorderen.

Tenslotte dankte de hoofdmans allen die aan deze inzegening hun medewerking hadden verleend.

Henk van de Heuvel opnieuw koning van Sancta Barbara Oirschot.

Op kermis maandag, 28 september, schoten de gildebroeders weer om het koningschap.

In de vroege, kille morgenuren, vanaf 6 uur, worden de gildebroeders door twee tamboers, Geert van de Wal en Remco van der Sanden, met tromgeroef gewekt en herinnerd aan de belangrijke gebeurtenis die hen te wachten staat.

Tegen tien druppelen de gildebroeders samen in hun gildehuis "De Beurs". De een is fit en monter: klaar voor de strijd; een ander beseft de voorbije kermisavond nog maar al te goed. Vanaf het gildehuis leidt hoofdmans-deken Theo van Nunen zijn gildebroeders naar de woning van hoofdmans Toon van de Schoot. Nadat vendelier Rob Schultheiss (alwéér over uit Hilversum!) een vendelgroet heeft gebracht kan ieder het hoofdmanshuis betreden na eerst een slok jenever uit de tinnen kom gelepeld te hebben.

De hoofdmans vergast de gildebroeders op koffie, pils en brood met spek, waarna de gilde optrekt naar het huis van keizer Piet Bogmans, waar ook koning Henk van de Heuvel aanwezig zal zijn.

Vendelier François Louwers brengt hier de vendelgroet, waarna, na het lepelen, ook de keizer zich van zijn beste kant laat zien.

In de gildetuin aangekomen trekken de gildebroeders driemaal rond de schutsboom, waarna de koning zijn koningszilver aflegt en pastor Gerard Klomp de boom vrijschiet.

De twee-jarlijkse strijd kan beginnen.

De gildebroeders schieten met de kruisboog twee series van vijf pijlen; de schutter die hieruit als beste tevoorschijn komt, mag zich voor de komende twee jaren koning noemen.

Nadat ieder zijn 10 pijlen verschoten heeft, zijn er

twee gildebroeders met 9 treffers: oud-koning Henk van de Heuvel en tamboer Geert van de Wal. Na drie gewone treffers en 1 raak schoudergeschot, mist Geert, terwijl Henk de wip weer zuiver raakt: Henk van de Heuvel is opnieuw koning van de gilde Sancta Barbara.

Na de gebruikelijke felicitaties en het even gebruikelijke bier, neemt de hoofdmans Henk de koningsbelofte af, waarna Henk over het gildevaandel loopt en hem door de keizer en de beschermvrouwe mevr. J. Rijcken-Mulder het koningszilver weer wordt omgehangen.

Nadat vaandrig Sjaak van de Ven het gildevaandel driemaal over het hoofd van de nieuwe koning heeft gezwaaid en de vendeliers de vendelgroet hebben gebracht, wordt opnieuw opgetrokken naar het gildehuis, waar gildebroeders en genodigden zich tegoed doen aan brood en koffie (en ook een pilsje mogen wij weer ontwaren!). Tot slot van deze dag gaan de gildebroeders de nieuwe koning presenteren aan het volk.

En omdat het kermis is, kan dit niet beter gebeuren dan door de diverse cafés te bezoeken.

Helaas kon deze belangrijke gildedag door familieomstandigheden niet geheel volgens de tradities verlopen, maar eenieder zal dit kunnen begrijpen en willen respecteren.

Henk, van harte!

Oirschot, kermis 1987
Henk van de Wal,
deken-2e secretaris.

Gilde Sint Sebastiaan Oirschot.

In memoriam Harrie van Zelst.

Ongeloof, verslagenheid en verbijstering.

Niemand kon het geloven in Oirschot. Harrie van Zelst, de hoofdmans van het gilde St. Sebastiaan is overleden. Het droeve nieuws verspreidde zich als een lopend vuurtje door het dorp. Het kon niet waar zijn want men had hem pas nog gezien!

In de vroege ochtend van 31 juli 1987 terwijl hij zich gereed maakte voor zijn dagelijkse fietstocht nam O. L. Heer hem tot zich.

Zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en een ontelbare schare van vrienden achterlatend met de vraag waarom er zo plotseling een einde moest komen aan het leven van een zo hartelijke en joviale man.

Uit zijn rijke leven rijst het beeld van een zeer bewogen gemeenschapsmens trouw aan zijn geloof en principes en zo vergroeid met Oirschot en zijn gilde dat hij kort voor zijn overlijden mij nog

toevertrouwde te hopen dat de mogelijkheid zou bestaan vanuit een ander perspectief het leven op aarde te kunnen volgen.

Allen, die Harrie van Zelst van nabij kenden, genoten van zijn levensblijheid, zijn hartelijkheid en zijn spreekwoordelijke humor.

Iedereen gunde hij zijn plaatsje onder de zon, en nooit kwam er een onvertogen woord over zijn lippen als het ging over zijn medemens.

Het gilde St. Sebastiaan was letterlijk en figuurlijk een stuk van zijn leven. Ruim 50 jaar was hij actief lid waarvan meer dan 25 jaar hoofdman. In die eervolle functie mocht hij met zijn gilde vele hoogtepunten beleven. Om er enige te noemen: de reis naar Rome in 1975, zijn 40- en 50-jarig lidmaatschap, het landjuweel Oirschot in 1980 en het jubileumfeest "450 De Caert" bij welke gelegenheid hij voor zijn vele verdiensten voor het gilde St. Sebastiaan werd begiftigd met de ere-medaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau. Hij onderhield nauwgezet de intensieve contacten met de beschermheer Prins de Merode van Westerlo (België) en zijn familie en was steeds aanwezig op de gilde-hoogtijden, kringdagen, liefdadigheidsfestijnen, plaatselijke en regionale verschietsingen.

Niemand kon bevroeden dat hij zo kort na het overlijden van zijn vriend, de gildeheer pastoor van Schijndel, eveneens afscheid zou moeten nemen van het leven waarvan hij zo intens genoot.

De gildebroeders van het Sint-Sebastiaansgilde zullen hun hoofdman met grote dankbaarheid blijven herdenken.

Onder overweldigende belangstelling hebben wij hem met gilde-er naar zijn laatste rustplaats gebracht.

Mogen zijn vrouw en kinderen troost putten uit het bewustzijn dat zeer velen in Oirschot en omgeving het beeld van Hoofdman van Zelst in blijvende en onuitwisbare herinnering zullen bewaren.

Ere-deken,
P. A. M. Sanders.

In Memoriam.

Gilde van Sancta Barbara Oirschot.

In augustus werden we twee keer binnen een week opgeschrikt door een overlijdensbericht.

Op 20 augustus werd **Jo Smetzers**, de echtgenote van onze koning Henk van den Heuvel, getroffen door een fatale hartaanval. Op 33-jarige leeftijd werd haar leven, nog onvoltooid, plotseling beëindigd.

Velen van ons hebben haar, samen met Henk en de beide families, naar haar laatste rustplaats gebracht op het parochiekerkhof.

"Zonder pracht en praal, maar eerlijk en eenvoudig..." zijn treffende woorden op haar gedachtenisprentje.

Op 25 augustus overleed, na een lange periode van sukkelen met de gezondheid, toch nog plotseling onze oud-hoofdman en raadsheer **Tinus van de Bogaart**. Tinus was een van de eerste gildebroeders na de heropricting in 1951. In 1959 en 1961 schoot hij zich twee keer achtoreen koning.

In 1980 werd Tinus door de gildebroeders tot hoofdman verkozen. In 1983 legde hij deze functie, in verband met zijn verminderende gezondheid, neer.

Op 28 augustus hebben wij Tinus voor het laatst thuis "uitgehaald" en hem begeleid naar de Sint-Petruskerk en zijn laatste rustplaats.

Gilde St. Lambertus Vessem.

Op 24 september overleed geheel onverwacht op 76-jarige leeftijd gildebroeder **Hein Somers**. Vanaf 1938 was hij gildelid en van 1982 tot 1985 deken. Bij zijn 40-jarig lidmaatschap ontving hij het kringonderscheidingsteken. Wij hebben hem op 28 september met gilde-er en onder grote belangstelling na de uitvaartdienst in de Sint-Lambertuskerk naar zijn laatste rustplaats gedragen.

Mogen zij allen rusten in vrede.

Nieuws uit Kempenland

Sint-Catharinagilde Eindhoven-Stad

Koningschieten 1987 en het jubileum 550.

Zaterdag 3 oktober vond, zoals al jaren gebruikelijk, het jaarlijkse koningschieten plaats in Leenderstrip op het terrein van het Sint-Jansgilde. Vooraf was er een openlucht-gildemis bij de Sint-Janskapel, opgedragen door onze gildebroeder Rector Kaal. De "oude" koning, Peter de Bus jr., bood het gilde een gegoten zilveren schild aan en burgemeester Netten vrijde de boom. Bij het 242e schot viel tenslotte de vogel en werd, tot vreugde van iedereen, **Louis van Winkel** koning. Voor de tweede keer, hij was dat ook al in 1985. Na afloop werden de gildebroeders en hun dames door het gemeentebestuur van Leende onthaald in "De Hospes", de gildekamer van Sint-Jan. Wij zijn de beide gastheren, het gilde van Sint-Jan en het gemeentebestuur, veel dank verschuldigd.

De viering van het 550 jarig jubileum op zondag 4 oktober is dank zij de zorgvuldige organisatie en het mooie weer, maar vooral dank zij de actieve deelname van alle Eindhovense gilden een in alle opzichten geslaagde dag geworden.

Vanuit 9 plaatsen in Eindhoven trokken de gilden op naar de Catharinakerk voor de plechtige gildemis die werd opgedragen door pastor Schröder en opgeluisterd door het Catharinakoor, het H. Hartkoor uit Boxtel en een blazersensemble die de mis "Salve Regina" van Jean Langlais uitvoerden.

Na de vendelhulde aan de kerkelijke overheid (in de kerk) en de wereldlijke overheid (op het kerkplein) volgde in de gildekamer Het Stadspaviljoen een informele ontvangst voor alle gildebroeders en gasten en een formele receptie voor de overheden en autoriteiten.

Op vier tijdelijke schutsbomen werd door de gilden geschoten met de kruisboog op de wip om de vleesprijzen. Daarvoor hingen in het park twee varkens op de leer die ter plaatse deskundig werden verdeeld.

Het gemeentebestuur van Eindhoven bood een prachtige permanente schutsboom aan in het Stadswandelpark (vlak bij de gildekamer), die door wethouder Brocken werd opgericht en gevrijd waarna de tien Eindhovense koningen met de kruisboog op de vogel schoten om "de Kroon van Sint Cathrien". De koning van het Sint-Jorisgilde Vlokhoven, Johan van Ham, schoot zich bij het 120ste schot tot jubileumkoning.

Het Stadswandelpark bleek een schitterend feestterrein voor een sfeervolle externe viering, die besloten werd met de uitreiking van de prijzen en de herinneringsschilden. In de avond volgde nog het jubileum/koningsdiner waarbij alle gildebroeders uit handen van onze gildeheer Henk Staals een prachtige, door Niels Steenbergen vervaardigde bronzen jubileumpenning ontvingen.

Theo Verschuren, de spil van de jubileumorganisatie, verzorgde de uitgave van een boekje "die

SCUT en haar KERK" over de historische verbondenheid van ons gilde met de kerk van Sint Cathrien.

Al met al was het een stijlvol en ontspannen Eindhovens gildefeest waaraan wij en allen die het hebben meegemaakt nog lang een levendige herinnering zullen houden.

Henk Luiten,
deken-schrijver.

Afscheid kringvoorzitter Marius Zijlmans.

Marius Zijlmans - sinds 1980 als opvolger van Paul Kautz kringvoorzitter en volgend voorjaar volgens rooster aftredend - heeft te kennen gegeven zich niet herkiesbaar te stellen.

Hij wil het gildegebeuren "als gildebroeder aan de basis", zoals hij het uitdrukt, wat rustiger en afstandelijker beleven.

Marius heeft zich doen kennen als een rustig bestuurder, die de kunst verstaat om - alle partijen in gemoedelijke rust aanhorend - toch goede richting te geven in de discussie.

Vooruitlopend op het officiële afscheid tijdens de algemene voorjaarsvergadering, willen we als gildebroeders, Marius en zijn vrouw Joke van harte danken voor de ondervonden fijne bestuurlijke en menselijke relatie.

Het kringbestuur wensen we toe dat er een waardige opvolger gekozen wordt. Het uitgebreide "lobbyen" momenteel hiervoor, uit alle gildegeledingen, zal hopelijk daartoe bijdragen.

Sint-Catharinagilde Woensel

De gildebroeders en gildezusters van het Sint-Catharinagilde Woensel (Eindhoven) hebben in vele uren van zelfwerkzaamheid een oud scoutingclubhuis omgetoverd in een gilde-lokaal waar menig gilde hen om zal benijden.

Hoewel de officiële inzegening plaatsvond op 11 oktober, in aanwezigheid van vertegenwoordigers van het kerkbestuur, kringbestuur, een broedergilde uit België en van de Eindhovens gilden, vonden er al eerder activiteiten plaats.

Een van die activiteiten was het jeugdtoernooi trommen, vendelen en bazuinblazen, voor de Kempenlandse gilde-jeugd op 27 september georganiseerd.

Dit jaarlijkse toernooi, het zesde sinds de introductie door Sint-Catharina tot Blortem en Gestel, biedt in de categorieën "geoeftend" en "ongeoeftend" de jeugdige deelnemers de mogelijkheid om buiten de "normale" gildedagen wedstrijd-ervaring op te doen in een extra jeugd-gerichte ambiance.

Het was hartverwarmend om de bloem der gildelnatie zo in stevige rivaliteit, maar duidelijk in

onderlinge broederschap bezig te zien. Opvallend was dat het Sint-Martinusgilde Dommen - buiten mededinging - een flinke groep van bazuinblasters had afgevaardigd. Als attentie had Johan Oomen aktie-foto's van de deelnemers gemaakt, die ze ontvingen als herinnering.

Gildefeesten in Heeze en Valkenswaard

Op 23 augustus vond in Heeze een verbroederingsfeest plaats, georganiseerd door de plaatselijke gilden van Sint-Agatha en Sint-Joris, onder de paraplu van de stichting Brabantse Dag Heeze. Dit feest - waarvoor de gilden uit distrikt Oost en enige gilden uit aangrenzende gemeenten waren uitgenodigd - speelde zich af in de direkte omgeving van kasteel Heeze.

Als vertrekpunt van de optocht was gekozen voor de tuin van het raadhuis; een sfeervoller entourage is moeilijk denkbaar.

Dit mooie feest werd in de namiddag helaas verstoord door een enorme wolkbreuk, die eenieder de feesttent deed invluchten, maar niet vermocht de verbroederingsgedachte te ondermijnen.

Op deze dag vond in distrikt Zuid het gildefeest plaats bij het Sint-Catharinagilde Valkenswaard. Naar verluidt is dit feest eveneens goed geslaagd.

Sint-Nicolaasgilde Valkenswaard.

Op 5 september schoot vendelleider Theo Elshout zich tot koning van het Sint-Nicolaasgilde.

Sint-Jorisgilde Reusel.

Op de zondagen van 6 en 13 maart 1988 organiseert dit gilde voor de zesde maal de verschieting om de "Zilveren Kruisboog" en om vele andere prijzen. De eenmalige inleg bedraagt f 7,50. Deze wedstrijden vinden plaats op "Het Trefpunt" te Reusel, aanvang 10.00 uur.

Sint Jorisgilde Vlokhoven (Eindhoven).

Op 27 december hield het gilde zijn drie-jaarlijkse koningschieten, onder goede belangstelling van delegaties van genodigde naburige gilden.

De dag werd zoals gebruikelijk geopend met een plechtige gilde-mis in de O.L. Vrouw van Lourdeskerk, waarin de overleden leden werden herdacht en voor het welzijn van het gilde en de leden werd gebeden. Na de gilde-mis werd de eed van trouw aan het kerkelijk gezag hernieuwd, gevolgd door een vendelhulde.

Op het schietterrein "Mulakkers" van het Sint-Antoniusgilde te Nuenen-Eeneind hadden de gildezusters voor een uitgebreide koffietafel gezorgd, die alle eer werd aangedaan.

Vervolgens kon er het eigenlijke koningschieten een aanvang nemen. Daartoe werd allereerst een fraai beschilderde koningsvogel op de konings-

boom geplaatst, en kon de boom omstreeks half twee worden gevrijd.

De aftredende koning, Jan Marinus "verzwaarde" het koningszilver met een mooi schild, vervaardigd door Nol Coopmans, waarop volgens gebruik zijn beroep tot uiting was gebracht in een opgelegd miniatuur van een verwarmingsradiator.

Nadat de pastor, de beschermvrouwe en de keizer elk een ere-schot op de vogel hadden gelost, opende de oud-koning de strijd om het koningschap.

Het duurde 231 schoten voordat de vogel het begaf: het was **Johan van Ham** - schoonzoon van de oud-koning - die zich tot koning schoot. De nieuwe koning werd door het gilde plechtig geïnstalleerd. De vendeliers brachten hem een vendelhulde en de tamboers eerden hem met een speciaal geschreven mars-muziekstuk "Koning van Vlokhoven".

F. J. N. Marinus,
regerend deken.

Maarheeze laat van zich horen.

Op zaterdag 4 juli keken veel Maarhezenaren verbaasd op, toen het Sint-Joris- en Barbaragilde over straat trok; voor het eerst sinds ongeveer 30 jaar. De twee plaatselijke gilden fuseerden in 1959. Ondanks de rijke attributenschat en een redelijk aantal gildebroeders, wilde er het gildeleven maar niet echt van de grond komen. Maar plotseling liep daar op die zonovergoten zaterdagavond een fors aantal gildebroeders op de maat van de Soeren-donkse gildetrom; echter geslagen door een Maarhezer gildetamboer. Men droeg de nieuwe uniforme kleding: blauwe blazer, grijze broek, bijpassende stropdas, zwarte hoed met veer en rode sjerp. De kleding werd in korte tijd door de gildebroeders uit eigen middelen betaald. Een gildebroeder, die "in de confektie zit" bood de helpende hand. Zo trok men ter kerke om er het nieuwe vaandel te laten wijden. Onder flink tromgeroffel trok men de kerk binnen. Pastoor L. Nabuurs spoorde de gildebroeders vol vuur aan, niet het uiterlijk, maar het innerlijk te laten spreken. "Het kwaad bestrijden, zoals St. Joris, en trouw aan het christelijk geloof te zijn, zoals St. Barbara." Tijdens de heilige mis werd het vaandel op de gebruikelijke manier gewijd. Na de eucharistieviering maakte het gilde een rondgang. "Wat zal er gepraat zijn in al die huizen," werd later op de avond opgemerkt, "want de guld van Maarheeze kennen ze niet." Het was een zelfbewust, stralend gezelschap, waar iedereen plezier in had. Het vormde een goede balans tussen serieuze betrokkenheid en studentikoze

zelfspot. Teruggekeerd in gildehuis "de Statie" mocht burgemeester mevrouw A. B. de Jong-Craijé verwelkomd worden. Voor haar gewaardeerde belangstelling werd zij door de koning van harte dankgezegd. De ontwerper van het vaandel, de heer Bart Duister uit Budel, kon niet aanwezig zijn. Uit de woorden van de hoofdmans bleek duidelijk hoe betrokken hij geweest is bij de aparte vormgeving van het vaandel. Mevrouw Nicolette Stienen uit Stramproy schilderde het vaandel op zijde, waarvoor zij de dank van het gilde mocht ontvangen. Ook gildezuster mevrouw Mulder, die garant stond voor de fraaie sjerpen en de nieuwe zilvertmantels, werd op de gebruikelijke wijze bedankt, evenals Johan Oomen, die adviezen had gegeven.

Na dat officiële gedeelte brak toen een sfeervolle gilde-avond aan, die hopelijk de toon heeft gezet voor de komende jaren. Want het meerstemmig door gildebroeders en -zusters gezongen "Maarhezer drinklied" vertolkte meermalen de eenheid binnen dit ontwaakte gilde. Er werden plannen gesmeed dat het een lieve lust was. Een intensievere gildeavond is nauwelijks denkbaar. Hopelijk weet het Maarhezer gilde in goede sfeer het nieuwe vaandel jaar-na-jaar hoog te houden en kan het in broederlijke eendracht letterlijk van zich laten horen.

J. Oomen.

Sint-Willibrordusgilde, Waalre.

Op 12 juni werd de heer F. van Dijk jr. de nieuwe gildeheer van ons gilde. Hij treedt hiermede in de voetsporen van zijn vader, F. van Dijk sr., die - tot aan zijn overlijden op 17 februari 1987 - deze functie 44 jaar bekleed heeft.

Op 26 september werd hem door het gilde een laatste dank gebracht middels een bezoek aan zijn graf en een aan hem opgedragen gilde-mis. Vervolgens werd de heer F. van Dijk jr. ingehuldigd als de nieuwe gildeheer.

Hoofdmans G. Konings hing hem na zijn inhuldigings-toespraak het functie-schild van gildeheer om.

De gildeheer dankte het gilde met de benoeming in zijn toespraak:

"Beste gildebroeders,

Bij het doorlezen van enkele gildeboeken - om een beetje voorbereid te zijn op de dag van vandaag - las ik een enquête die gehouden was tijdens het landjuweel in 1980.

Hier werd aan de diverse gildebroeders gevraagd, wat een gilde voor hen betekende.

Een uitspraak sprak mij bijzonder aan: "Waert om benijt".

Benijdenswaardig voor onze familie om bij het Willibrordusgilde te mogen horen.

"Waert om benijt"; bij iedere belangrijke gebeurtenis binnen de familie, feest of verdriet, het gilde was erbij.

Dat is "Waert om benijt".

De saamhorigheid, het dienstbaar zijn aan de gemeenschap; het elkaar begraven, de gildemis, de traditie van het goed met elkaar omgaan, het voor elkaar opkomen, de christelijke verbondenheid, broederschap, het vendelen en het schieten.

En zeker de eer van het gilde hooghouden, dat is "Waert om benijt". Maar ook die jongen die tegen zijn moeder zei dat hij bij de schut was gegaan.

Waarop moeder antwoordde: "Mar jonkske toch, ge waert zo schon van den drank af". Het samen genieten hoort er even zo goed bij.

Een symbool, in vroege tijden, van de verdediging van de Brabantse gemeenschap.

En nu in 1987, een symbool met niet alleen pracht en praal waar men het gilde aan kent, maar ook een symbool van de bescherming van de Brabantse mentaliteit.

In 1987 waarin men praat van privatisering van zijn eigen ik; juist nu zeggen deze uitspraken boekdelen.

De saamhorigheid, de broederschap, het samen van het leven genieten: "Waert om benijt".

Ik hoop van harte dat in de jaren die voor ons liggen, we deze goede Brabantse gewoonten met de daarbij behorende pracht en praal mogen behouden.

En in de geest van vader, met een nieuwe generatie en in een nieuwe denktrant toch deze traditie door te kunnen zetten tot het jaar 2000. Het is "Waert om benijt" de gilden binnen onze gemeenschap te hebben, oer-Brabants."

De nieuwe koning.

Nieuwe koning gilde van St-Jan Baptist Duizel.

Op kermiszaterdag 25 juli vond in Duizel het tweejaarlijkse koningschieten plaats, met de kruisboog. Het werd een spannende strijd doordat alle mededingers erop gebrand waren de titel te bemachtigen.

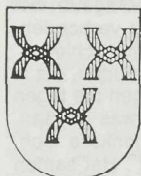
Met het 108e schot gelukte het Jan Kox om de vogel naar beneden te halen en daarmee koning te worden voor een periode van 2 jaar.

Jan Kox behoort tot de beste schutters van het gilde. Hij wist in de afgelopen jaren vele prijzen voor ons gilde en voor hem persoonlijk te behalen. Hij is de kleinzoon van de laatste en enig bekend zijnde keizer van het Duizelse gilde, Simon Peter

Kox, die de keizerstitel behaalde in 1909.

Jan Kox, die er erg op gesteld was eens de koningstitel te kunnen behalen en daarvoor reeds vele malen zeer serieus heeft meegestreden, is 59 jaar.

Jac Hakkens,
(1e regerend deken van het gilde
van St. Jan Baptist Duizel).

Nieuws uit Beelland

Ties Joosten nieuwe koning Sint-Hubertusgilde Liessel.

Na het vrijen van de boom en de eerste schoten van pastoor Pigmans, burgemeester van Genabeek en enkele genodigden, was het **Ties Joosten** die met het 181e schot de vogel naar beneden haalde, en de komende vier jaar koning is van het gilde.

Voor dit vier-jaarlijks koningschieten was een enorme grote belangstelling, vele honderden mensen waren getuigen van dit uniek gebeuren op kermis maandag 31 augustus aan de Oude-Molen te Liessel.

Nadat de nieuwe koning het koningszilver is omgehangen, en hij over het vaandel heeft gelopen, trokken de gildebroeders met gevolg terug naar het gildehuis waar de handenwassing plaats vond. Na het offeren van een zilveren muntstuk voor de handwassing, kon men beginnen met de verpach-

ting van de gildeattributen. De gildebroeder die een gildeattribuut pacht is tevens bestuurslid.

De commandantstok kwam in handen van Jan Leijssen terecht, voor de kapiteinstok was Jan Seijkens de hoogste bieder, de gildetrom bleef na veel bieden bij Piet v. d. Boomen, en het vaandel bleef bij Piet v. d. Berkmortel.

Na dit alles gingen de gildebroeders naar huis, om zich op te maken voor de receptie. Van deze receptie maakten vele mensen uit Liessel en de verre omtrek gebruik om de koning en de koningin geluk te wensen. De nieuwe koningsknechten (deze moet de koning kiezen vóór de handenwassing) Leo v. Loon en Toon v. d. Berkmortel moesten vele glazen erewijn uitdelen. Na de receptie werd het koningspaar naar huis gebracht, waar in allerijl door de buurt een ereboog geplaatst was.

In het jaar dat de koning wordt geschoten duurt de kermis een dag langer. De twee kermisdagen die nu nog overblijven worden gebruikt om overal in

Liessel de bogen te bezoeken, die opgericht zijn als hulde aan de nieuwe koning. Vroeger werden alle bogen op kermisdinsdag bezocht en kregen de cafés op woensdag een bezoek. Door de vele erebogen, 30 stuks, (vier jaar geleden in 1983 waren er dat 23) lukte dat niet meer, en is de bogentocht gecombineerd en verspreid over 2 dagen.

Aan het maken en opfleuren van de bogen was veel aandacht besteed, wat een zware klus opleverde voor de jury om deze te beoordelen. Vele duizenden mensen uit de verre omtrek kwamen, veelal op de fiets, de bogen bekijken.

Op dinsdag-morgen na de heilige mis van 9.00 uur en na de vendelgroet aan de pastoor, begon het gilde aan de bogentocht, deels te voet en deels op een tractor met wagen. 's Avonds om 21.30 uur was men terug bij het gildehuis en waren 24 bogen bezocht. Woensdag 's morgens om 9.30 uur begon men aan de rest van de bogen en de café's.

Dank zij het mooie weer, en de inzet van de Lieselse bevolking, werd dit een mooi koningschieten en een mooie kermis voor het gilde.

L. Wellen,
secretaris.

Spannende strijd om koningschap bij gilde Sint Antonius Abt, Mierlo-Hout.

Zaterdag 12 september 8.45 uur. De dag begint met het aan huis afhalen van de gildebroeders door de tamboers. Een oud gebruik is dan dat de gildebroeders een muntstuk werpen op de trom van de tamboer, die dit dan gezamenlijk delen. Als de laatste is afgehaald trekt men naar het gildehuis om zich daar samen te voegen. Vervolgens werd geestelijk adviseur pastoor Brouwers afgehaald om daarna de H. Mis bij te wonen die door hem gecelebreerd werd. Na afloop werd de vendelgroet gebracht aan het kerkelijk gezag en de bewoners van bejaardenhuis St. Alphonsus. Terug in het gildehuis werd de loting verricht om de volgorde te bepalen bij het koningschieten. Daarna ging het in optocht naar de schutsboom. Bij aankomst werd driemaal rond de boom getrokken om deze vrij te maken van het boze. Pastoor Brouwers sprak een gebed om Gods zegen te vragen bij het schieten. De oude koning hing het koningszilver en de koningsvogel onder de boom als symbolisch einde van zijn koning-zijn.

Dan kon het schieten beginnen. Het eerste schot werd gelost door de pastoor gevolgd door wethouder Meyere, daarna gildebroeder Dr. Zwart en de oude koning gevolgd door de overige gildebroeders bij loting. De vogel gemaakt door de keizer, was taai en gaf zich niet snel gewonnen. Maar na verloop van tijd en honderden schoten werd de aftakeling zichtbaar, de vogel begon op meerdere plaatsen te splijten. Dat maakte het er niet gemakkelijker op de plaats te bepalen waar men het beste kon schieten. De kans de vogel te vellen groeide, toch enigszins onverwacht kwam hij omhoog. Het 399e schot leverde de fel begeerde titel op, een gejuich steeg op en iedereen kon, **Berrie Vogels** feliciteren als nieuwe koning. De gildebroeders verzamelen zich onder de boom en de hoofdman stelt de nieuwe koning de vraag

"beloof jij een goed en waardig koning voor het gilde te zijn". Na zijn belofte hangt de oude koning hem het koningszilver om als teken van zijn waardigheid, en de koningsvogel als teken van zijn verworven koningschap. Daarna volgde de handwassing, het over het vaandel treden en de vendelgroet. Een van de voorwaarden van koning zijn is het schenken van een zilveren schild. Zo kreeg het gilde een schild aangeboden van oud-koning Ties Ronken, alsook van de ere-koning van vorig jaar gildeheer Dr. Zwart. Jan Vermeulen die zich vorig jaar tot keizer schoot bood het gilde 3 zilveren vogeltjes aan. Ook de toeschouwers konden enkele schoten lossen om het ere-kruis in de wacht te slepen, de winnaar werd Ties Strik na 83 schoten.

Berrie Vogels bekijkt de resten van de vogel die zojuist door hem afgeschoten is.

Als laatste volgde de verschiëting van de Johan van de Laar wisseltrofee; deze werd gewonnen door Jan van Bree. De zoon van wijlen J. van de Laar, die ook de trofee uitreikte, had een verrassing in petto; hij schonk het gilde een oud beeldje van Sint Antonius Abt. Middels een rondgang door Mierlo-Hout werd de nieuwe koning gepresenteerd. Aangekomen bij het gildehuis werd de erewijn aangeboden en een toast uitgebracht op de nieuwe koning. Hierna werd nog menig uurtje nagekaart waarbij de attributen werden verpacht, en de prijzen uitgereikt van de onderlinge schietcompetitie. Onderdeel opgelegd: 1e prijs + wisselbeker Cor van Weert, 2de Jan van Bree, 3e Jan Vermeulen. Onderdeel vrije-hand: 1e prijs Jan van Bree, 2e Jan Vermeulen, 3e Martin van den Hurk.

Sint-Leonardusgilde Beek en Donk.

Op kermismaandag was het weer zover.

Wie zou dit jaar koning worden van het oeroude altijd nog springlevende **Sint-Leonardusgilde op de Donk**. De gildebroeders togen reeds om 9 uur naar het woonhuis van hun koning Theo van der Aa aan de Lekerstraat om hem op te halen. Na eerst ten huize van oud-koning koffie en een brandewijn volgens traditie genuttigd te hebben, werd opgetrokken naar de eigen Sint-Leendertkapel voor een gebedsdienst.

Deze dienst werd voorgegaan door pastor Th. van Rossum, die nog altijd geestelijk adviseur is van ons gilde.

Op zijn eigen wijze wist hij de gildebroeders te boeien en voor te gaan in gebed.

Hierna trok men op naar het gildehuis aan de Herendijk, waar reeds verschillende mensen aanwezig waren die mee wilden dingen naar het koningschap.

Om 12 uur trokken de gildebroeders, de pastor, de burgemeester en enkele koningskandidaten onder luid tromgeroffel op naar de oude, maar altijd nog fiere schutsboom aan de Goorloop.

Volgens traditie trok men 3 maal rondom de boom en werden de voorwaarden waaronder geschoten werd en waaraan een koning verplicht is te voldoen, aan alle aanwezigen medegedeeld. Hierna bevrijdde de pastor de boom en kon worden overgegaan tot het schieten van de nieuwe koning. Reeds bij het 26e schot viel de vogel tot ieders verbazing, een gejuich steeg op naar de strakblauwe herfsthemel en de nieuwe koning was daar in de persoon van **Frans Verhoeven** uit de Kapelstraat.

Alhoewel wat beduusd, nam Frans alle gelukwensen van de aanwezigen in ontvangst en hij accepteerde de koningstitel, waarna hem de versierse-len werden omgehangen.

Bij het gildehuis werd hem een schone vendelgroet gebracht en daarna mocht hij als enige door over het gildevaan te lopen het gildehuis betreden. Koning Frans kent de klappen van de zweep, daar waar het gaat over de rooi schut, want reeds in 1974 was hij koning van het Sint-Leonardusgilde.

Wij van het gilde zijn blij met onze nieuwe koning en weten dat koning Frans ons gilde een warm hart toedraagt en de koningsvogel tot de kermis 1988 met trots en ere zal dragen.

Bestuur Sint-Leonardusgilde.

De nieuwe koning Frans Verhoeven wordt gefeliciteerd door oud-koning Theo v. d. Aa.

Peellandse berichtjes.

Sint-Willibrordusgilde Bakel.

Op 8 september vond bij het Bakelse gilde het jaarlijkse kermissschieten plaats. Het was ook dit jaar weer een spannende strijd.

Pastoor Manders opende het schieten door het eerste schot op de vogel af te vuren. Tot ieders verbazing ontwikkelde er zich bij de vogel een enorme rookwolk, zodat er weer een nieuwe vogel geplaatst moest worden.

Bij het 296ste schot haalde dhr. van Berlo de vogel naar beneden. Jac Swinkels bood hem namens het gilde de koperen waterketel aan.

Met de fanfare uit Bakel maakte men een rondgang door het dorp.

Op 20 september organiseerde het gilde het jaarfeest op de terreinen van verpleeghuis Sint Jozefsheil. Uitgenodigd waren dit jaar de gilden: St. Joris Asten, St. Antonius Deurne, St. Joris Gemert, St. Catharina en Colveniers Helmond. Na de optocht en massale opmars werd door de koningen op de vogel geschoten om het dagkoningschap. Gildebroeder Bart v. d. Elzen van het Catharinagilde Helmond werd koning van de dag. Elk gilde ontving na afloop een prachtig herinneringsschild.

Gilde St. Lambertus Someren-Eind

24 Oktober. Jaarlijkse teeravond van het gilde, waarbij enkele gildebroeders in het zonnetje werden gezet vanwege hun verdiensten bij het gilde.

's Middags werd een vendelgroet gebracht aan Rinie Wijnen n.a.v. zijn 25-jarig lidmaatschap en Frits van der Heijden krijgt in het voorjaar van 1988 nog bijzondere aandacht, dan worden n.l. de nieuwe uniformen gepresenteerd en zijn een drietal gildebroeders 50 jaar lid en nog eens zeven gildebroeders die 25 jaar het gilde gediend hebben.

's Avonds kreeg Rinie Wijnen een beeldje, voorstellende een vendelier aangeboden voor zijn verdiensten voor het vendelen. Jan Verheijen ontving lovende woorden en een oorkonde voor zijn 12½ jaar secretarisschap van het gilde.

Nieuwe koning Sint Servatiusgilde, Lieshout.

Op 7 september kermismaandag werd weer het jaarlijkse koningschieten gehouden. Na het afhalen van de koning en ontvangst op het gemeentehuis waar de koningswijn werd gedronken, vertrokken we naar het sportpark Het Luytelaar waar om 11.00 uur het koningschieten begon. Het was onze hoofdmans **A. Gevers** die met het 123e schot de vogel naar beneden haalde en zich hierdoor tot koning 1987/1988 schoot.

A. Donkers,
secretaris.

Lierop in de greep van de gilden.

Zondag 14 juni werd dit kleine kerkdorp overstroomd door zo'n duizend gildebroeders. Kleurige vaandels en niet minder bonte uniformen vulden de straten, zodat men zich in de middeleeuwen zou kunnen wanen. Werd men zaterdag de 13e(!) juni gedwongen om zoveel mogelijk binnen te blijven, zondag was het echter stralend weer, zodat

alle gildeactiviteiten doorgang hebben kunnen vinden. De gildefeesten werden gehouden vanwege het 460-jarig bestaan van het O. L. Vrouwe-gilde.

Zaterdagmiddag werden de gildefeesten geopend met een gildemis in de Koepelkerk. Tijdens deze dienst werd tevens het nieuwe vaandel van het O. L. Vrouwe-gilde ingezegend. In de feesttent op het prachtige sportpark de "Renkant" werd de receptie gehouden, voorafgegaan door de hulding van de jubilarissen. Kringvoorzitter Ferd van Thiel reikte onderscheidingen uit aan: Toon Hesius 70 jaar lid, Janus Vlemmix 70 jaar lid, Toon v. d. Ven 50 jaar lid en Sjaac Vlemmix 25 jaar lid van de overheid. Hoofdman Piet Hurkmans memoreerde in zijn toespraak, trots te zijn op zulke trouwe gildebroeders waardoor het Onze Lieve Vrouwe-gilde als familie-gilde zich kan handhaven. De zondag werd begonnen met een Eucharistieviering, waarna de eed van trouw aan het kerkelijk gezag werd hernieuwd.

Na het aanbieden van de ere-wijn door het gemeentebestuur maakte men zich gereed voor de optocht. Een lang lint van wel twee kilometer trok onder het dotte getrommel van de gildetrommen door de straten van Lierop. Lierop was hiervoor af en toe te klein om de hele stoet te kunnen verwerken. Heel imposant was de massale opmars van alle gilden op het feestterrein, na de opening door de kringvoorzitter.

Mede door de fijne samenwerking van het kringbestuur, de kringcommissies en de gehele Lieropse bevolking, kan het gilde O. L. Vrouw van de Zeven Weeën terug zien op een geslaagd Vrij-Gildefeest.

Een nieuw hoofdvaandel voor het gilde O. L. Vrouw van de Zeven Weeën te Lierop.

Het oudste hoofdvaandel - zover bekend - stamt uit het jaar 1799. Het is nog steeds intact en wordt bewaard op het gemeentehuis in Someren. Dit is ondertussen het derde. Wel werd er iedere keer een juiste copie gemaakt. Zo'n vaandel heeft natuurlijk een betekenis, hoewel er ook figuren in zijn verwerkt die het geheel in harmonie moeten brengen, zodat het ook mooi voor het oog is.

De mensen die destijds het vaandel ontworpen hebben, zijn er niet meer, dus af en toe konden we kiezen uit goed bedoelde gissingen. Vast staat in ieder geval dat de diagonale banden een Bourgondisch Habsburgs kruis is - ook wel Andreas kruis genaamd. - Het is een kruis met afgekapte takken of kwasten.

De vier figuren tussen de kruisbalken duiden op een bloemen/plantenfiguur in de vorm van bogen om mee te schieten, en de vier punten vanuit het midden komende op de vier balken zijn de pijlen. De acht sterren zouden kunnen wijzen op het hemelse van Maria. De buitenste rand zacht blauw - een echte Mariakleur - vindt u ook terug in ons uniform.

In het midden van de ring, staat de Lieve Vrouw met de zeven zwaarden, waaraan wij onze naam O. L. Vrouw van de Zeven Weeën ontleenden. In 1527 is ons gilde opgericht.

Onder het beeld staan de woorden:

Mater Dolorosa, ora pro nobis.

Hetgeen betekent:

Moeder van Smarten bid voor ons.

De zeven zwaarden zijn de zeven weeën, of te wel smarten die Maria had tijdens haar leven.

1e Dat ze voor de geboorte van Jezus geen plaats kon vinden in de herberg.

2e De vlucht met het kind naar Egypte.

3e De vermissing van de twaalfjarige knaap in de tempel.

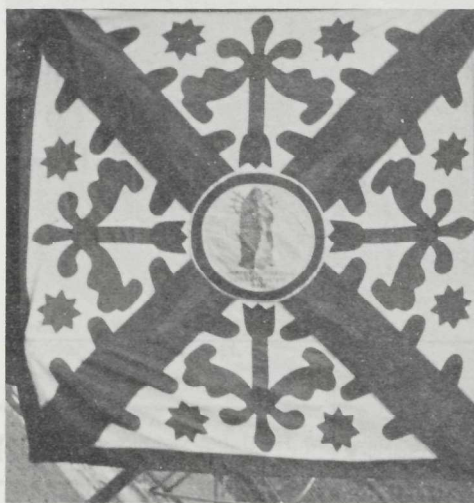
4e De ontmoeting van Maria met haar zoon op de kruisweg.

5e De dood van Jezus.

6e De begrafenis van Jezus.

7e De dood van St. Jozef.

Aan de andere zijde van het vaandel staat midden in de ring, het wapen van Lierop met de vier molenijzers.

Gildehuwelijk in Gemert.

In de loop van een jaar worden vele huwelijken van gildebroeders gesloten. Op zich is dat geen nieuws. Het is ook nog niet bijzonder als het gilde deze plechtigheid opluistert.

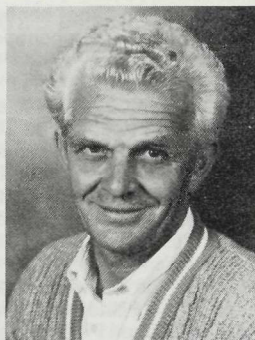
Als echter de ambtenaar van de burgerlijke stand in gildekostuum het burgerlijk huwelijk voltrekt, dan is dat uitzonderlijk.

Dat gebeurde op vrijdag 21 augustus in Gemert, waar gildetamboer Ton Vissers in het huwelijk trad met Martha Dekkers.

Het gilde begeleidde het bruidspaar vanaf de ouderlijke woning van de bruid naar het gemeentehuis, en daar trad gildesecretaris Lau Huijbers uit de formatie om plaats te nemen achter de tafel van de ambtenaar van de burgerlijke stand, natuurlijk in gildekostuum.

In zijn toespraak besteedde de gildebroeder-ambtenaar aandacht aan deze bijzonderheid. Bijzonder, omdat zij niet veel voorkomt. Hij herinnerde er aan, dat een soortgelijke situatie zich in Gemert al eens heeft voorgedaan, toen in 1948 in Gemert een zgn. federatiefeest plaats vond. Omdat de burgemeester ziek was, werd hij vervangen door de loco-burgemeester Antoon Jaspers - oom van de huidige bruidegom Ton Vissers - die tevens kapitein van het gilde was. In gildekostuum met daaroverheen de burgemeesterlijke ambtsketen,

nam hij het défilé van de gilden af.
De geschiedenis herhaalt zich, zou men kunnen zeggen.

In Memoriam

Sint Servatiusgilde Lieshout.

Met droefheid delen we mede dat onze gildebroeder **Piet Vorstenbosch** op 20 oktober na een kortstondige ziekte op 50-jarige leeftijd is overleden.

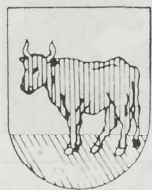
Gedurende 30 jaar was Piet lid van het gilde, waarvan de laatste 7 jaar als uniformdrager.

Na de uitvaartdienst in de kerk O. L. V. van Lourdes te Mariahout hebben we Piet op 23 oktober met gilde-eer ten grave gedragen.

Moge God aan zijn vrouw Ans en zijn familie de kracht geven dit grote verlies te dragen.

Moge hij rusten in vrede.

A. Donkers,
secretaris.

Nieuws uit Maasland

MAASLAND. Op vrijdag 13 november hield de Kring Maasland haar algemene ledenvergadering in hotel Modern te Vught. In ons volgende nummer zullen we hiervan verslag doen.

Kringdag 1988. Deze wordt gehouden te **Heeswijk** op zondag 21 augustus bij het gilde van **St. Willibrordus**. Voorbereidingen zijn reeds gaande.

Een regio-gildefeest houdt het gilde van **St. Crispijn** te **Besoijen**-Waalwijk op 10 en 11 september 1988.

BERLICUM. Zondag 3 juli organiseerde het **Sint-Jorisgilde** de kleine kringdag van de Hoge Schuts. De gildeheer droeg de gildemis op en op het gemeentehuis werden de gasten ontvangen. Dank zij het mooie weer zijn optocht en wedstrijd prima geslaagd.

In het jaar 1990 zal dit gilde de grote kringdag van Maasland houden b.g.v. het 375-jarig bestaan.

Keizer van de Hoge Schuts werd Nol van Lith en koning Chr. v. d. Krevel. Heeswijk won het groepstrommen. Groepsvendelen was nr. 1 voor St. Joris en Cath. Rosmalen. In V-klas H. v. Helvoirt, B-klas Centen Veghel, C-klas M. v. Helvoirt Rosmalen en jeugd H. v. Helvoirt Rosmalen.

UDENHOUT. Het gilde **St. Antonius en Sebastiaan** had op 31 mei een jumelage met Weiskirchen in Duitsland, dus kon het niet op de Kringdag Maasland te Oisterwijk zijn. Zij waren daar 4 dagen te gast i.v.m. het 750-jarig bestaan van het dorp. Het gilde bracht (in een te kleine zaal) het vendelen. Fr. Vriens vendelde acrobatiek. Zaterdagavond was het feest en zondag werd een gildemis opgedragen met vendelgroet op kerkplein. Het gilde vormde het sluitstuk van een historische optocht van 63 groepen, waarbij de vendeliers maar liefst 1½ uur hebben gevendeld aan een stuk. 's Avonds nog een vendeldemonstratie. In de feesttent heeft men zich zeer tegood gedaan. Het feest werd afgesloten met een groots vuurwerk, en 's maandags nam men ontroerend afscheid. De terugreis werd een toeristische route langs de Rijn.

HERPT. Het gilde **St. Catharina** heeft op 7 juli zijn jaarlijks koningschieten gehouden. Dat werd **KONINGIN** Tonny de Kort. Het koningszilver werd haar omgehangen en onder muziek ging men terug naar het gildehuis. Pastoor Kemps reikte daar de verdere prijzen uit.

- Op 30 augustus werd de jaarlijkse C. J. de Kortbeker (wisselbeker) verschoten. Hij werd gewonnen door Tiny Smeters.

Weduwe Verhoeven-v. d. Staak schonk ter nagedachtenis aan haar overleden man een wisselbeker, die elk jaar wordt verschoten.

Op 6 september werd dat gedaan en won Tiny

Smetsters hem. Hij kreeg hem uit handen van mevr. Verhoeven. Op deze dag heeft ook de burge-meester het vernieuwde schutshuisje op De Hoge Prink geopend. Met veel genodigden werd dat een feestelijke dag.

VORSTENBOSCH. Op 19 juni 1988 zal het gilde van **St. Antonius Abt** de kleine kringdag van de Hoge Schuts organiseren.

HEESBEEN. Bij **St. Joris** was het koningschieten op 17 oktober. Dit jaar was het 10 jaar geleden dat het gilde was heropgericht en hierbij dit schieten was de 82-jarige gildebroeder - hij was een van de weinigen die lid was voor de heroprichting - aanwezig, Toon Fitters. Voorheen moest men ingezetene van Heesbeen zijn om lid te worden. Henk Geven was na 331 schoten de nieuwe koning. Nelly de Bruin zorgde voor de koffietafel in Den Hoek, daar werd de nieuwe koning gekroond en dronk men het koningsbier.

Vlijmen. De **Onze Lieve Vrouwe Schuts** heeft 18 oktober haar schietseizoen gesloten voor opgelegd geweer en vrije hand. Na een spannende strijd werd Fried van Son kampioen opgelegd en Henk Mommersteeg vrije hand. Bij de jeugd waren dat respectievelijk Jan Mommersteeg en Wilma de Bever. Deze Schuts heeft een sterke jeugd, waarmee de ouderen degelijk rekening moeten houden.

St. Catharina van Vlijmen is lid van de kring, maar de **Onze Lieve Vrouwe Schuts** nog niet. Mogelijk zal dit berichtje aanleiding kunnen zijn om toena-dering te zoeken tot de Kring Maasland. Dat moet ook uitgaan van de leden van deze Schuts. De hel-pende hand wordt graag toegestoken door ons (Red.).

NULAND. Kermismaandag, koningschieten bij **St. Antonius Abt.** Na de gebruikelijke gildemis de vendelgroet aan de gildeheer, pastoor Verbakel en ere-deken burgemeester Schwiebbe. Door beide heren en oud-pastoor Van Erp en koning de Haas werd de boom gevrijd. Jan v. d. Linden werd na het 129ste schot de nieuwe koning voor twee jaren. De prijsvogel was voor Jo v. d. Biezen. Bij de dames werd de dagkoningin mevr. Maas. De nieuwe koning werd gehuldigd terwijl hij over het gildevaandel liep.

De zaterdag voor de kermis won Ad Maas het schieten op de wip.

- Op het landjuweel te Soest op 6 sept. was Nulands jeugd goed beloond. J. de Haas werd 1ste met gildetrom jeugd; A. v. d. Schoot werd tweede. Voor groepstrommen jeugd won de groep de 1ste prijs.

NIUWKUIJK. **St. Joris** sloot zijn schietseizoen af in september. Bij de finale werd opgelegd geweer André Ketels de beste.

In de B-poule werd dat Jolanda Scheij-Kivits. Bij de vrije hand was Tonne Weijters de beste.

Dat het **St. Joris** voor de wind gaat bleek wel in Soest. De eerste prijs korps en de tweede prijs viertallen waren voor Nieuwkuijk. Bij de Langstraatse Schuttersbond was Rens Kouwenberg de beste schutter en werd eerste kampioen. Ook schoot hij het koningskruis vrije hand en de 1ste prijs personeel. Tonne Weijters werd 1ste kampioen vrije hand.

HAAREN. Op 5 augustus was het feest bij **St. Antonius en Sebastiaan.** Toen werd Cees van de Wiel-v. Rijswijk gehuldigd met zijn gouden huwelijksfeest. Het gilde had het bruidspaar een onvergetelijke dag bezorgd die begon met een plechtige H. Mis. Na de Mis werd op het kerkplein een vendel- en tromhulde aan hen gebracht. In de zaal mocht Hr. Eijkemans, wnd. voorz. van de Kring Maasland, de zilveren medaille van de kring uitreiken. Cees, een veelzijdig persoon heeft op het gildegebied zich verdienstelijk weten te maken. Hij had veel relaties in de gemeente, dat bleek o.m. uit de geweldige drukke receptie. Kees en Anneke Ad multos Annos!

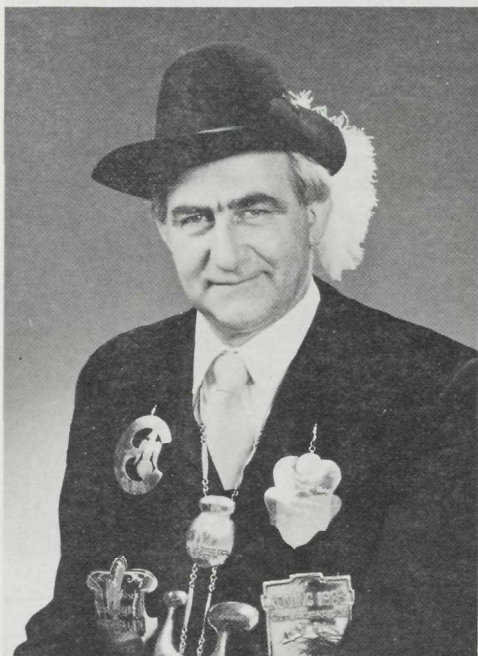
Cees v. d. Wiel-v. Rijswijk.
Gouden huwelijksfeest.

LOONOPZAND. Het gilde **St. Hubertus** hield 24 oktober zijn teerdag. De H. Mis werd opgedragen door pastoor G. Stegeman. Na de Mis vergadering in zaal De Echo der Duinen, waar ook spelen werden gedaan door alle leden. Tijdens de vergadering werden drie jubilarissen gehuldigd t.w. Wim v. d. Hoven, en Jos Botermans, die beiden 40 jaar lid waren en Marius Leermakers, die 25 jaar lid was. Zij ontvingen van de waarn. hoofdman Ferd van Roosmalen het zilveren draaginsigne dat onder toepasselijke woorden werd uitgereikt. Ook werd hier het nieuwe koningsschild aangeboden van koning Jan Bouwens, dat zeer fraai was gegraveerd met een mooie tekst. Nieuw lid werd Fr. v. Bree jr. Het nieuwe koningsschild werd meteen op het nieuwe zilvervest gehangen. Plannen zijn om in mei 1988 het nieuwe schiet-terrein definitief te openen op Molenwijk. Een nieuw standaardvaandel is in de maak. De avond werd gezellig met muziek en dans doorgebracht.

VEGHEL. Zondag 20 september een drukke dag voor **St. Barbaragilde.** Koningschieten en herdenking bevrijding. Pastoor Verhoeven droeg de gildemis op waarbij vele gasten waren o.a. Amerikaanse veteranen van de 101ste Airborne Division w.o. generaal Roberts, B. en W., kinderen en leiding van de Bernadetteschool, die het Airborne monument geadopteerd hebben. Aan pastoor en burge-meester werd na de Mis de vendelgroet gebracht. Bij het monument werden kransen gelegd. In gemeentehuis ontvangst met koffie en ere-wijn. Om 15.15 uur koningschieten. Walter Beks werd na 157 schoten de nieuwe koning. De aftredende koning M. Maas schonk zijn koningsschild. Hierna een gezellig feest waarbij Piet Melis

een vrolijke noot bracht. Hem werd dank gebracht door staande-deken Cor van Schie.

- In Soest werd de 2de prijs behaald. Anton Beks werd 2de in de B-klas vendelen en Gert Jan Centen derde.

Walter Beks, koning van het Sint-Barbaragilde Veghel.

SINT-MICHELSGESTEL. Gilde **St. Antonius en Barbara - VUGHT.** Sint-Barbaragilde organiseerden op 23 augustus de kleine kringdag van de Dommelgroep. Het werd een gezellige en zeer geslaagde feestdag. Door veel gildebroeders werd aan de wedstrijden deelgenomen. Vooral het spel jeu de boules viel in de smaak.

Sint-Michielsgestel kon uit handen van de burge-meester van Vught de prijs voor het best presenterende gilde in ontvangst nemen. Dit gilde won ook de 1ste prijs voor het groepsvendelen. M. v. Berkel en P. Goossens werden 1ste en 2de pr. vendelen C-klas.

Dit is een dag geworden vol broederschap, sportiviteit en saamhorigheid.

KAATSHEUVEL. Bij gilde **St. Jan** zijn op 12 september de gildebroeders Theo Sperber en Bertus van Balkom in de bloemetjes gezet.

Jaren lang hebben zij hun krachten gegeven aan het gilde. Sperber was 40 jaar bij het gilde en kreeg van de wnd. voorz. der kring de zilveren medaille uitgereikt. Bertus - eerder gouden medaille - kreeg van zijn hoofdman een tinnen bord met klok aangeboden.

De verdiensten van Bertus liggen op het bestuurlijk vlak. Hij was o.m. voorzitter van de schietkommissie der kring en bestuurslid van de Langstraatse schuttersbond en St. Jan. Theo Sperber behaalde veel successen op schuttersgebied. Hij was eerder keizer opgelegd geweer en heeft ook het koningschap van dit gilde weten te verkrijgen.

Huldiging Th. Sperber en B. v. Balkom.

- Op 9 augustus overleed gildebroeder Gerrit van de Camp te Tilburg van het gilde St. Jan. Hij was lid vanaf 1963. Verdeeld over twee perioden vervulde hij 13 jaar het hoofdmanschap.

Gerrit was een man van luisteren, waardoor hij zich in het gilde zeer verdienstelijk wist te maken; een graag geziene gildebroeder. Op de laatste algemene vergadering kon hij F. Elshout nog installeren als hoofdman. Het gilde kan met trots en goede herinneringen aan hem terugdenken. Hij ruste in vrede.

ELSHOUT. Hoofdman A. J. Klerks van de **Onze Lieve Vrouwe Schuts** vierde op statiedag 12 september zijn 40-jarig lidmaatschap. Toen waren ook H. Koks en G. v. Sluisveld 25 jaar lid.

Jos is 10 jaar hoofdman, 12 jaar bestuurslid en tweemaal koning geweest.

Beschermheer Stieger overhandigde hem de gouden speld van de gilde. Door kring Maasland werd hem de zilveren medaille met vuurslag uitgereikt. Door de jubilaris werd een nieuw hoofdmanschield aangeboden. Op de receptie waren gildebroeders uit de regio aanwezig. Koks en van Sluisveld kregen van de hoofdman een lauwertak met staande schutter aangeboden.

- Te Oirschot op de provinciale wedstrijden vendelen op 20 sept. behaalde de groep de hoogste titel.

LOONOPZAND. De gilden van Loonopzand, **St. Ambrosius** en **St. Hubertus** hebben op 30 augustus en 4 oktober respectievelijk hun pastoor J. Simons (gildeheer) en pastoor G. Stegeman met gilde-eer uitgeleide gedaan en intocht gevierd b.g.v. afscheid en installatie.

Op beide dagen was het hetzelfde programma van afhalen, begeleiden en vendelgroet in de kerk en pastorie.

Het **Sint-Ambrosiusgilde** heeft op 27 september een mooie sportieve dag beleefd. Hier waren Lage Mierde en Diessen aanwezig om te schieten met handboog terwijl het Belgische gilde **St. Ambrosius** van **GIERLE** aanwezig was als een tegenbezoek wegens de verbroedering Noord-Zuid; Ambrosius Loonopzand was 23 mei in Gierle. De Belgische gildebroeders en gildezusters zijn hier warm ontvangen en hebben de hele dag meegedaan aan schieten en jeu de boules. De hoofdman Em. Peeters van België reikte in zijn toespraak een boek over waarin de historie van Gierle staat. Hoofdman van Riel kon hem de (gemeentelijke) "schoenmaker" overhandigen, alsook het boek van het gilde van Loonopzand. J. Toorians bood

hem het boek van de drie Loonse gilden "Koninklijk zilver" aan. De prachtige ontmoeting te Gierle in België was aanleiding om dat gilde vanzelfsprekend naar Loonopzand uit te nodigen. De gasten hebben een prachtige middag gehad. Veel verhalen zijn opgekomen, veel gildebroederlijke hartelijkheid is uitgewisseld en Loonopzand hoopt dat deze verstandhouding zeer zeker zal uitgroeien. Na de wedstrijden konden allen zich te goed doen aan een maaltijd en hartelijk werd afscheid genomen van de Belgische gildebroeders en -zusters. De schietwedstrijden verliepen goed. Op de jaarlijkse teerdag van het gilde was iets bijzonders gepland. De H. Mis werd door de gildeheer opgedragen en de gebeden door de gildebroeders gedaan. Op het schietterrein aangekomen volgde de jaarvergadering met de verslagen van het afgelopen jaar. Vier nieuwe gildebroeders werden geballoteerd. In het bestuur kwam geen verandering (herkiesbaar). De hoofdmans van Riel huldigde ere-overdeken Marinus Broeders met zijn 40-jarig lidmaatschap. Hem werd het schild met toegevoegde wimpel opgespeld. In de middag is door de gildebroeders en -zusters met de kinderen een spellen middag gehouden (10 spellen) waaraan iedereen mee kon doen, met een puntenwaardering. Tot slot was er de "rode draad", waarbij iedereen moest vendelzwaaien, dat echt een gildesfeer bracht. De prijzen werden op de avond na de gilde-maaltijd uitgereikt, waarna ook de nieuwe leden "vergansd" werden op de gildestatiedag voor de leden én hun huisgenoten.

DINTHER. Gilde **St. Barbara** schrijft over Lippstadt. Het had een goed verzorgde reis georganiseerd. (Ook uw secretaris reisde mee). Daar verliep alles volgens de plannen. Bij de officiële opening was oud-minister Josef Luns aanwezig, dr. Otto van Habsburg, vele politieke prominenten van Duitsland en vele gilde-overheden uit alle lan-

Koning Fred v. d. Berg.

den. Zaterdag 12 september werd op het koningschieten de Europese koning Horst Walter uit Lippstadt (op 3 schoten afstand van Fred v. d. Berg). De tambours uit Heeswijk wisten beslag te leggen op de 1ste prijs. Een half punt lager kwam Dinther. Toch een prestatie voor dit gilde.

Vermeld zij dat 265 gilden aan de optocht te Lippstadt deelnamen uit geheel West-Europa. 40.000 Personen trokken door de stad, gadeslagen door meer dan 150.000 toeschouwers. Een beetje regen was er, doch alles kon gewoon doorgaan.

- Even voor Lippstadt heeft het gilde St. Barbara naar de gildekoning geschoten. Het was Fred van den Berg die het werd. Hij werd afgehaald thuis om ingehuldigd te worden. Dat begon met een H. Mis door pastoor v. d. Velden, die een treffende preek hield over het koningschap: dienstbaarheid en beschikbaar zijn. Na de installatie schreef Fred over het vaandel en zijn vendeliers brachten hem de vendelgroet. Dit alles geschiedde op de parochiedag van St. Servatius.

OISTERWIJK. St. Sebastiaan bracht op 23 augustus een bezoek aan het Belgische St. Sebastiaan van WESPELAAR b.g.v. het 525-jarig bestaan. Op die dag werd het nieuwe gildevaandel en de nieuwe staande wip van Wespelaar in gebruik genomen. Die dag begon met de H. Mis met Te Deum. Op de wedstrijd heeft een groep van Oisterwijk de 2de prijs behaald. Voor het vendelen werd een zilveren schild aangeboden. Goede contacten zijn gelegd. Oisterwijk was daar het enige Nederlandse gilde.

- Op 30 augustus vierde het gilde het zilveren priesterfeest van pater van Venrooij mee in de Sint-Markuskerk. Daar waren vele gasten en pater van Venrooij had dit nog nooit meegemaakt. Na de Mis een vendelhulde, die op hem en de gasten veel indruk heeft gemaakt.

- Op zaterdag 5 september was dit gilde te gast in Harmelen (U), waar het gilde tijdens de "10 septembermarkt" op enige plaatsen in het dorp optrad. Om 10 uur eerste schot door burgemeester Burger om de wedstrijd te beginnen voor de burgerij. Ook kon worden geschoten op de liggende wip (Belgisch).

- Een ander bericht is het overlijden van gildebroeder Tinus Snoeren (69) op 12 september. Lang was hij vendelier. Op zijn gedachtenisprentje staat: "In het gilde droeg hij lange tijd het vendel. Fier zwaai-de hij het rond voor God, Koningin en Vaderland". Hij leerde vele jongens dit mooie spel opdat het zou kunnen blijven worden beoefend. Hij was bijna 40 jaar lid en de laatste tijd had hij de functie van Ouderling. Het gilde heeft hem in stilte op zijn laatste gang begeleid. Hij ruste in vrede.

- Op 27 september sluiting van het schietseizoen. ook hieraan hebben de dames mee kunnen doen. Op 18 oktober is A. Schilders in de overheid opgenomen als ouderling in de plaats van Tinus Snoeren.

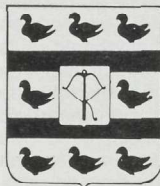
ESCH. Het gilde van St. Willibrordus heeft op 23 mei de nieuwe burgemeester W. Letscher ingehaald. Hem werd bij het dorps huis "De Es" een vendelgroet gebracht.

- Op 5 september is het gilde aanwezig geweest bij de installatie van pastoor Smulders. Het gilde heeft hem begeleid tot in de kerk met vliegend vaan en slaande trom. De hoofdmans begroette

hem na de H. Mis en een vendelgroet werd gebracht.

- Tijdens de septembervergadering werd gildebroeder C. Konings gehuldigd i.v.m. zijn 40-jarig lidmaatschap. De hoofdmans speldde hem een zilveren schild op.

Gildeheer prof. F. Geboers was 25 jaar bij het gilde. Door de hoofdmans werd hem een oorkonde overhandigd voor zijn kennis en advies voor het gilde.

Sint-Jacobusgilde Zeeland.

Gouden bruiloft.

Gildebroeder en gildezuster **Jac. en Zus van der Ven- van Roij** vierden op 21 september hun gouden huwelijksfeest. Vanzelfsprekend was ons gilde massaal present om het zeer vitale paar een vendelhulde te brengen. Door het fijne weer kon het hele gebeuren buiten plaats vinden. Door staande deken A. v. d. Coer werden verschillende gebeurtenissen uit het leven van dit voormalige molenaarrechtspaar gememoreerd en werd de wens uitgesproken op een nog lang en gezond leven van beiden.

(Foto W. Keeris, Zeeland)

De Mariakapel en het gilde.

Uit dankbaarheid voor de bijzondere bescherming van Zeeland tijdens de oorlogsjaren werd in 1949 een Mariakapel gebouwd aan de rand van ons dorp. Net buiten het bewoonde gebied. Speciaal in de tijd dat de ruim 50 Zeelandse jongens in Indië verbleven stond de kapel midden in de belangstelling.

In de loop van de jaren werd het bezoek minder. Er werd een woonwijk vlakbij de kapel gebouwd en de bomen en struiken gingen overheersen. De

DRUNEN. De hoofdmans van het **Sint-Hubertusgilde** heeft op 22 juli zijn veertigjarig huwelijk herdacht. De heer en mevrouw van Helvoirt-Brekelmans hebben dat op 24 juli d.a.v. gevierd met grootse gilde-eer. Het hele gilde was in de weer om deze dag plechtig te vieren. Het kringbestuur - waarvan Jan deel uitmaakt - heeft beiden gefeliciteerd op een vergadering van de overheid bij hun aan huis. De heer en mevrouw van Helvoirt-Brekelmans nog vele gelukkige jaren!

LOONOPZAND, 20 oktober 1987. J. Toorians,
secre. kring Maasland.

Kring Land van Cuijk

kapel begon te lijden van water en wind wat allereerst zijn invloed had op de drie kunstwerken, muurschilderingen van de Zeelandse priester-schilder Egbert Dekkers.

Ook het fraaie beeld voorstellende Onze Lieve Vrouw Hulp der Christenen was zeer aan restauratie toe.

Enige jaren geleden heeft het Sint-Jacobusgilde stappen ondernomen om aan de kapel de oude luister en betekenis terug te geven.

Alle restauraties werden zo mogelijk door eigen gildebroeders uitgevoerd.

De beschadigde wandschilderingen werden door onze eigen dorpsgenootkunstschilder H. Hermes in volle luister opnieuw bijgewerkt aan de hand van toevallig boven water gekomen werktekeningen.

De open poort alsmede de glas-in-lood raampjes werden voorzien van voorzetrampen.

Om gelden bij elkaar te krijgen gingen de gildebroeders huis aan huis om in plaats van de jaarlijkse donateursaktie voor de eigen pot nu de hele opbrengst af te dragen voor de kapel.

Om het oude waardevolle beeld te beschermen is er een replica van het beeld gemaakt, dat op zondag 25 oktober in de kapel is geplaatst. Om het voormalige beeld een waardige plaats in de kerk te geven is door vakman-timmerman Cor Beekmans met assistentie van enkele gildebroeders een schitterende troon gebouwd van resten van oude biechtstoelen en preekstoel.

Zondag 25 oktober was dan de grote dag. Onder schitterende weersomstandigheden werd 's middags begonnen met een plechtig Marialof in de kerk. Meer dan 400 mensen waren in de kerk aanwezig. Na de zegening van beide beelden en het bidden vanuit de kerk processie naar de Kapelweg. Voorafgegaan door de kerkelijke harmonie Zeelandia, die voor deze gelegenheid de oude processiemars en een viertal Marialiederen had ingestudeerd, volgde allereerst een grote groep oud-Indiëmannen.

Deze groep werd gevolgd door het Sint-Jacobusgilde. Achter het hoofdvandael liepen de 4 dragers met het Mariabeeld.

Vervolgens pastoor Jans en missionaris C. Zegers; het koningspaar, de gildebroeders en de lange rij belangstellenden.

Na plaatsing van het beeld in de kapel werden nog twee tientjes van de rozenkrans gebeden en bracht het gilde een huldegroet met vendels, trommen en bazuinen.

De omwonenden en de buurtschap hadden hard gewerkt om alles keurig in orde te brengen en te versieren met vlaggen en vaantjes.

Nadat door de buurt een wandplaqueette was bevestigd, door een oud-Indiëganger een foto was geplaatst van het graf van de in Indië verdrongen militair Piet van de Brand, en door pater Zegers een lijst met de namen van de Zeelandse missionarissen was opgehangen, sprak pastoor Jans een dankwoord aan allen en in het bijzonder aan het Sint-Jacobusgilde voor de ontplooiende initiatieven en arbeid en zei er zeker van te zijn dat het gilde in lengte van dagen de zorg voor de kapel op zich zal blijven nemen.

Zo werd het een zeer gedenkwaardige dag voor de parochie van St. Jacobus de Meerdere en het Sint-Jacobusgilde.

AG

Sint-Antoniusgilde van Beers.

Dit heeft een zeer geslaagd 1987 doorgemaakt.

Naast de gebruikelijke dorps-festiviteiten, nam het gilde deel aan de Kringgildedag in Ayen, de vrije gildedag in Grave, en aan het Landjuweel in Soest. Bij alle gildedagen werd in het algemeen klassement een 2e prijs behaald, wat een prachtig resultaat genoemd mag worden, omdat wij, daar wij niet aan de vendel- en tamboerwedstrijden kunnen meedoen, steeds 10 punten in mindering krijgen.

Omdat wij nu echter beschikken over 3 tamboers, hopen wij ons volgend jaar te kunnen voegen bij die gildes, die voor een 1e prijs in aanmerking komen, en misschien wel voor de ereprijs.

Wij hebben in 1987 tijdens de zomerteerdag de nieuwe kostuums aan de Beerse bevolking kunnen tonen, terwijl wij in Grave op de vrije gildedag naast de nieuwe kostuums ook nog konden pronken met een koningin en 3 hofdames, ook allen in het nieuw.

Tijdens de zomerteerdag, met het jaarlijkse koningschieten, hebben wij ook onze nieuwe beschermheer geïnstalleerd.

Nadat wij in juli 1985 afscheid hadden moeten nemen van onze beschermheer, Dr. J. E. de Quay, vonden wij zijn zoon, mr. drs. C. L. M. de Quay, bereid, de opengevallen plaats in te nemen, en zodoende de banden tussen het Beerse gilde en de familie de Quay in stand te houden. Tijdens het koningschieten slaagde de dubbelkoning, C. Berends, er niet in, om via een derde koningstitel beslag te leggen op de keizerstitel. Koning 1987 werd vaandrig Jan van Gaal.

Naast ruime medewerking van het gemeentebestuur van Beers, ontvingen wij ook nog diverse schenkingen van gildebroedes en anderen, die het gilde een warm hart toedragen, waarbij vermeld mag worden, dat de fa. Smits het gilde enkele prachtige speren en hellebaarden schonk. Wij zijn er van overtuigd, dat het Beerse gilde een bloeiperiode meemaakt, en wij zien de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet.

Wij wensen alle zusterverenigingen en hun leden prettige feestdagen en een succesvolle toekomst.

1e deken-schrijver,
C.B. Berends.

Gilde St. Antonius Abt te Escharen.

Toon Opsteeg, lid van het Sint Antonius Abt gilde uit Escharen, verwierf tijdens het landjuweel te Soest de koningstitel.

Daardoor zal dit landjuweel voor altijd een bijzonder feit in de toch al rijke historie van ons gilde blijven.

Met gepaste trots nam hij dan ook het koningskruis in ontvangst.

Maar ook gildebroeder W. van den Boom bewees door een 1e prijs voor het gaaischieten te behalen, tot een van de beste schutters te behoren.

Foto: Marijke Dankers, Grave.

In Memoriam.

Op 11 juni overleed op 84-jarige leeftijd gildebroeder **Marius van Uye Pieterse**. Ruim 20 jaar was hij een stuwende kracht binnen ons gilde. Het gilde St. Antonius Abt te Escharen was hem zeer dierbaar, getuige de verscheidene commissies waarin hij plaatsnam. Hij streefde ernaar het gilde ook buiten het zomerseizoen als broederschap actief te laten zijn. De manier waarop hij zich inzette dwong respect af en hij kan met recht in de rij van wijze mannen van ons gilde geschaard worden. Gedurende zijn gildejaren legde hij menig tafereel

vast van gebeurtenissen rond ons gilde. Hoewel hij pas op latere leeftijd door zijn verhuizing naar het zuiden, met het gilde in aanraking kwam leefde hij zich in alsof hij in het Brabantse was geboren en getogen. Het gilde verliest aan hem een groot gildebroeder die de gildegedachte op een voortreffelijke wijze wist uit te dragen. Op 15 juni begeleiden wij hem met gilde-eer naar zijn laatste rustplaats.

St. Antonius-St. Sebastianus en H. Sacramentsgilde, Beugen.

Op 7 augustus overleed op 73-jarige leeftijd gildebroeder **Nico Peters**.

Nico was ruim 40 jaar lid van het gilde, waarvoor hij op 10 januari nog werd gehuldigd. In ons gilde heeft hij verschillende bestuursfuncties bekleed. Van 1955 tot en met 1980 heeft Nico deel uitgemaakt van het kringbestuur Land van Cuijk, waarvan hij nog erelid was. Daarnaast bekleedde hij nog een functie in het federatie-bestuur. Al deze functies vervulde hij met nauwgezetheid en verantwoordelijkheidsgevoel. Nico, we zijn je veel dank verschuldigd. Op 11 augustus vond de uitvaartdienst plaats in de kerk van Maria ten Hemelopneming te Beugen, waarna Nico door zijn medegildebroeders en het kringbestuur Land van Cuijk naar zijn laatste rustplaats werd begeleid.

Alb. Weren, gildemeester.

Kring „Baronie en Markiezaat”

Terug naar het Schuttersgilde Sint Bavo te Raamsdonk.

In "De Gildetrom", 33e jaargang, nr. 1, voorjaar 1986, mocht Hr. J. Toorians melding maken van pogingen het Schuttersgilde Sint Bavo te Raamsdonk weder op te richten.

Reeds tweemaal eerder in de historie van Raamsdonk was er sprake van een (schutters)gilde Sint Bavo en wel van 1743 tot omstreeks 1789 en van 1842 tot omstreeks 1905. Van het eerstgenoemde gilde "resteert" enig gildezilver, althans tot de diefstal ervan uit het gemeentehuis in 1978. Van het tweede gilde is een reglement bewaard gebleven dat in 1842 bij Koninklijk Besluit werd goedgekeurd. Ook bleef van dit laatste gilde het vaandel bewaard. Mogelijk heeft zich ook het eerst genoemde gilde hiervan bediend. De wijze waarop

de patroonheilige in het medaillon is afgebeeld correspondeert in elk geval met wat daartoe omstreeks 1700 gebruikelijk was. Overigens moet het gilde van 1842 tevens over het zilver van het gilde uit 1743 hebben beschikt.

Bijzonder spijtig is dat tot dusverre de Caert van het gilde van 1743 niet is teruggevonden. Niet alleen wordt daardoor de reglementering van het nu (her) op te richten gilde bemoeilijkt, maar tevens is hierdoor het verkrijgen van een goed inzicht in de oprichting van dit gilde en later de parochie onmogelijk. Opvallend is nl. dat de naam van de patroonheilige eerst in 1761 in de inscripties van het gildezilver opduikt. Hoogst opmerkelijk is voorts dat de in 1787 opgerichte parochie van Raamsdonk niet St. Lambertus, de patroon van oudsher, maar St. Bavo tot patroon kiest, de patroon van het gilde!

Met het oog op het 200-jarig bestaan van de

genoemde parochie vinden vanaf 1985 pogingen plaats om het gilde van Raamsdonk her op te richten. Sinds die tijd zijn ondermeer de statuten voor dit gilde vastgesteld, de schietactiviteiten opgestart en bekwaamt een vooralsnog kleine maar enthousiaste groep leden zich in het vendelen. Inmiddels hebben de hoofdliden van de kring Baronie en Markiezaat besloten dit gilde tot hun kring toe te laten. Het ligt dan ook in de bedoeling om ons gilde op 1 oktober a.s. officieel te installeren.

Uiteraard is ons gilde tijdens de eeuwfeesten van september en oktober een belangrijke plaats toebedacht. We zullen echter ook daarna nog verder moeten werken aan de uitbouw van ons gilde om als het nu eens een keertje echt wil met dat gilde te Raamsdonk het in te stellen "... om ten eeuwige dage te blijven voortbestaan..."

juli 1987,

Adriaan de Jongh,
deken-schrijver.

Succesvolle gildefeesten te Wernhout.

Het zit er weer op, de vier gilde-feestdagen.

Donderdag werd begonnen met een middag voor de bejaarden en 55-plussers. Ze werden verwelkomd met een kopje koffie, aangeboden door het gilde. De stemming zat er al direct in, terwijl er geluisterd werd naar de moppen en muziek van Drik de Bruyn en zijn vrouw en Jan Hendriks.

Degenen, die niet zo best ter been waren zaten wat te kaarten en de anderen bevolkten de dansvloer. De door twee leden van het gilde (verkleed als apen) verkochte plankjes voor het rad van avontuur gingen gretig van de hand evenals de huishoudelijke prijzen en de peperkoek.

Vrijdag was het de beurt aan de volksdansgroepen en de blaaskapellen. De tent was goed bezet. Er traden vijf dansgroepen op en er was ook een afvaardiging van negen personen van het dagverblijf Liesbosch van verstandelijk-gehandicapte kinderen "DESKA". Ze gaven een vlaggenspel ten beste, dat door de aanwezigen zeer gewaardeerd werd.

De blaaskapel uit Meer en de grenskapel uit Schijf verzorgden de muziek evenals het uit 50 personen bestaande accordeonorkest "Hoger Streven" uit Essen.

Alle dansgroepen kregen een herinnering mee naar huis.

Voor zaterdag stond op het programma "kinder-spelen, Bourgondische vijf-kamp en touwtrek-wedstrijden". Er waren heel wat kinderen komen opdagen, die genoten hebben van de spelletjes, die opgesteld stonden in de feesttent.

De Bourgondische vijf-kamp werd gewonnen door Daniël van Hasselt met 408 punten. Tweede en derde werd Toon Vriens uit de Mereltjesstraat met resp. 398 en 391 punten.

Om 14.00 uur werd begonnen met touwtrekken. Zeven damesploegen en 13 herenploegen.

Om ± 19.00 uur arriveerde op het veld voor de feesttent een auto met het opschrift Ballonvaarderij "De Hot". Onder grote belangstelling werd de ballon vliegklaar gemaakt en werd door de ballonvaarder, dhr Leon Leemans uit de Liesbosstraat in Breda aan de leden van het gilde St. Jan gevraagd

of er iemand was die meewilde. Erik Uitdehaag was de gelukkige die mee ging met deze ballon, die een inhoud heeft van 2400 m³. Om ± 20.30 uur werd de ballon vakkundig neergezet op een weiland in Meerle. Erik bleek al eens een keer in een sportvliegtuigje gevlogen te hebben, maar in de ballon was toch een hele belevens. 's Avonds volgde in de feesttent de prijsuitreiking onder het genot van de gezellige dansmuziek van de bekende Belgische band "Indeed".

Zo komen we dan aan zondag 9 augustus. De dag waar het hele **gilde St. Jan** al een jaar aan had gewerkt. Om 08.00 uur was de hemel grauw en grijs. De hele week was het betrekkelijk goed weer geweest en nu dit. De H. Mis werd gecelebreerd door mgr. H. Ernst tesamen met pastor van de Goorberg en pastor v. d. Wijngaard.

Buitenstaanders, die dit nog nooit hadden meegemaakt, waren ademloos. Na de mis keerden de keizers en keizerinnen, koningen en koninginnen, hoofdliden en genodigden terug naar het gildelokaal "de Valk" bij Janus Mutsters. Daar werd hen een koffietafel aangeboden, evenals de erewijn van het gemeentebestuur. Ondertussen waren de overige gildebroeders en -zusters aangekomen bij het feestterrein, waar het al gauw een gezellige drukte werd. Want buiten regende het. Om 13.00 uur stond de optocht gepland, maar de weergoden hielden dit even tegen. Maar om 13.30 uur vertrok de optocht alsnog, voorafgegaan door het eveneens jubilerende fanfare "Wernhout Vooruit" en de damesdrumband uit Wernhout. De belangstelling langs de route was, ondanks het weer, buitengewoon groot.

Om 15.50 uur begonnen de verschillende schietwedstrijden, zoals geweer op wip, kruisboog op doel, handboog op wip en niet te vergeten de voetboog. Daarmee wordt op een afstand van 71 meter op een doel geschoten.

Ook het vendelen, trommen, standaardrijden en gildedansen namen een aanvang.

Na de wedstrijden werd door de voorzitter van de Kring Baronie en Markiezaat, dhr v. Rijckevorsel tesamen met de hoofdman van het gilde St. Jan, dhr Kustermans, het verdiende zilver aan de winnaars van de verschillende disciplines uitgereikt. Hoofdman Kusters dankte alle aanwezige gildebroeders en -zusters evenals de andere aanwezigen voor hun komst. Met een tot ziens en een behouden thuiskomst sloot hij het gildefeest af.

Tot slot nog dit.

Tijdens alle dagen is er door leden van St. Jan in de feesttent met een pot lege hulzen rondgegaan. Men kon raden hoeveel de inhoud van de pot woog.

Het juiste gewicht is niet geraden, nl. 1.788 gram, maar één persoon, dhr J. Ladders uit Wernhout raadde 1.790 gram en wordt dus winnaar. Zijn prijs zal hem zo spoedig mogelijk worden overhandigd.

In Memoriam.

Sint-Jansgilde Wernhout.

Op 15 juli is op 87-jarige leeftijd overleden onze oudste gildebroeder Johannes Backx.

Tot op de dag van zijn heengaan was hij vaandel-drager. Hij was 59 jaar lid van het gilde St. Jan.

De gildebroeders hebben hem op 18 juli met gilde-eer, na de uitvaartmis, naar zijn laatste rustplaats gebracht.

Sint-Sebastiaangilde Hoogerheide

Taptoe Bergen op Zoom.

Zaterdag 12 september organiseerde Bergen op Zoom ter gelegenheid van haar 700 jaar Heerlijkheid een taptoe. Hiervoor waren de drie St. Sebastiaan-gilden uit Bergen op Zoom, Ouden Bosch en Hoogerheide uitgenodigd voor een optreden. Vanaf de verzamelplaats vertrokken eerst de hoofdmannen, koningen/koninginnen en enkele vendeliërs ter opluistering van de opening, later gevolgd door de andere aanwezige leden van de drie gilden.

Gezamenlijk werd afgemarcheerd naar de Grote Markt om zich bij de reeds vertrokken leden te voegen.

In de straten rond de markt was het een drukte van belang daar zich hier de diverse deelnemende show-orkesten en majoretten-peletons hadden verzameld in afwachting van hun optreden.

Rond de markt hadden zich ca 2500 mensen verzameld die gezeten op een tribune en staande rond de markt konden genieten van wat zich op de markt afspeelde en het prachtige nazomer weer.

Ons optreden bestond uit het gezamenlijk opmarcheren tot voor het stadhuis, waarvoor de gilden zich opstelden.

De tambours en vendeliërs van Hoogerheide en Bergen op Zoom verdeelden zich over de markt waarbij de vendeliërs hun plaats in namen tijdens het optreden van de tambours.

Hierna gaven de vendeliërs een perfecte demonstratie, begeleid door de tambours, dat gezien het applaus van de toeschouwers ook door hen gewaardeerd werd.

Na het optreden van de tambours en vendeliërs voegden de overige leden zich bij hen om gezamenlijk af te marcheren.

Na de dankbetuiging door de voorzitter van het comité werd door een van de orkesten het "Merck toch hoe sterck" ingezet dat spontaan door de aanwezigen werd meegezongen.

Piet de Graaf, raadsheer,
Sint-Sebastiaan Hoogerheide.

Kees Peijs opnieuw koning van het Sint-Willibrordusgilde te Alphen.

Officiële lijst van koningen en keizers sinds de heroprichting van het Sint-Willibrordusgilde op 10 september 1966.

Jaar Gildekoning	Gildekeizer	Doelkoning	Doelkeizer
1966 Jan Huijben Sr.		Wil Mannieën	Louis Geerts
1967 Harrie Oomen		Wil Mannieën	Louis Geerts
1968 Alb. Huijben Azn.		Luc. v. Tilborg	Louis Geerts
1969 Ad Laureijssen		Mich. v. Loon	
1970 Jeen Bijlsma		Ger. Koopman	
1971 Ant. van Tilborg		Ger. Koopman	
1972 Ger. Koopman		Jan Huijben Sr.	
1973 Jan Huijben Sr.		Bern. de Jong	
1974 Ant. van Tilborg		Bern. de Jong	
1975 Ad Laureijssen			Bern. de Jong
1976 Wim v. Dijk Sr.		Jan Huijben Sr.	Bern. de Jong
1977 Wim v. Dijk Sr.		Frans Wouters	Bern. de Jong
1978 Jeen Bijlsma	Wim v. Dijk Sr.	Frans Wouters	Bern. de Jong
1979 Adr. Thomassen	Wim v. Dijk Sr.	Wim v. Dijk Jzn	Bern. de Jong
1980 Pieter v. Eijck	Wim v. Dijk Sr.	Frans Wouters	Bern. de Jong
1981 Jan Oomen	Wim v. Dijk Sr.	Frans Wouters	
1982 Cees Peijs	Wim v. Dijk Sr.		Frans Wouters
1983 Cees Peijs	Wim v. Dijk Sr.	Wim v. Dijk Sr.	Frans Wouters
1984 Cees Peijs	Wim v. Dijk Sr.	Wim v. Dijk	Frans Wouters
1985 Ant. v. Tilborg	Wim v. Dijk Sr.	Harrie Damen	
1986 Ad Blous	Wim v. Dijk Sr.	Wim v. Dijk Sr.	
1987 Cees Peijs	Wim v. Dijk Sr.	Peter v. Rotterdam	